

Teknik- och klimatnämndens arbetsutskott

§5

Dnr TKN 2021-116

Årsredovisning 2020 för Teknik- och klimatnämnden Beslut

Teknik- och klimatnämndens arbetsutskott föreslår:

1. Teknik- och klimatnämnden godkänner årsredovisning 2020 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Teknik- och klimatnämnden redovisar ett positivt årsresultat på 15 184 tkr. Intäkterna har blivit högre med + 16 453 tkr och kostnaderna har blivit högre med + 1 269 tkr. Resultat för fastighetsavdelningen landar på +14 037 tkr. Resultatet för Gata- och parkavdelningen landar på +4 955 tkr. Renhållningens och VAs verksamhet är taxefinansierad och underskottet täcks av tidigare års överskott. Efter årets resultat på VA kommer det att finnas + 14 596 tkr på balanskonto för taxekollektivet. Överskott och underskott i VA-verksamheten ska jämnas ut inom tre års period. Efter årets resultat på Renhållning kommer det att finnas kvar + 9 070 tkr som är avsatta på för att täcka deponi.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande årsbokslut
Årsbokslut 2020 version 1
Årsredovisning VA 2020

Förslag

Teknik- och klimatnämndens arbetsutskott föreslår:

1. Teknik- och klimatnämnden godkänner årsredovisning 2020 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordförande frågar om teknik- och klimatnämndens arbetsutskott kan besluta i enlighet med tekniska kontorets tjänsteutlåtandes förslag och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Teknik- och klimatnämnden
Kommunstyrelsekontoret/Ekonomiavdelningen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Handläggare Ida-Maria Olofsson
Titel: NÄMNDSEKR
E-post: ida-maria.olofsson@norrtalje.se

Till
Teknik- och klimatnämndens arbetsutskott

Årsredovisning 2020 för Teknik- och klimatnämnden

Underrubrik- ta hjälptext

Förslag till beslut

Teknik- och klimatnämndens arbetsutskott föreslår:

1. Teknik- och klimatnämnden godkänner årsredovisning 2020 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Teknik- och klimatnämnden redovisar ett positivt årsresultat på 15 184 tkr. Intäkterna har blivit högre med + 16 453 tkr och kostnaderna har blivit högre med + 1 269 tkr. Resultat för fastighetsavdelningen landar på +14 037 tkr. Resultatet för Gata- och parkavdelningen landar på +4 955 tkr. Renhållningens och VAs verksamhet är taxefinansierad och underskottet täcks av tidigare års överskott. Efter årets resultat på VA kommer det att finnas + 14 596 tkr på balanskonto för taxekollektivet. Överskott och underskott i VA-verksamheten ska jämnas ut inom tre års period. Efter årets resultat på Renhållning kommer det att finnas kvar + 9 070 tkr som är avsatta på för att täcka deponi.

Bakgrund

I enlighet med fastställd tidsplan och anvisningar ska samtliga nämnder lämna in ekonomiska rapporter till kommunstyrelsekontoret för att efter sammanställning överlämnas till kommunfullmäktige.

Koppling till gällande styrdokument

Klimat- och tekniknämnden rapporterar årsredovisning 2020 enligt kommunens styrmodell och Mål och Budget 2020-2022.

Lagkrav

Uppföljning av god ekonomisk hushållning.

Samberedning

Tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Teknik- och klimatnämnden redovisar ett positivt årsresultat på 15 184 tkr. Intäkterna har blivit högre med + 16 453 tkr och kostnaderna har blivit högre med + 1 269 tkr. Resultat för fastighetsavdelningen landar på +14 037 tkr. Resultatet för Gata- och parkavdelningen landar på +4 955 tkr. Renhållningens och VAs verksamhet är taxefinansierad och underskottet täcks av tidigare

års överskott. Efter årets resultat på VA kommer det att finnas + 14 596 tkr på balanskonto för taxekollektivet. Överskott och underskott i VA-verksamheten ska jämnas ut inom tre års period. Efter årets resultat på Renhållning kommer det att finnas kvar + 9 070 tkr som är avsatta på för att täcka deponi.

Konsekvensanalys/riskanalys

Uppföljning ingår i kommunens styr- och ledningssystem.

Jämställdhetsanalys

Är inte tillämplig.

Barnkonsekvensanalys

Är inte tillämplig.

Ekonomisk analys

Uppföljning ingår i kommunens styr- och ledningssystem. Styr- och ledningssystemet syftar till att styra verksamheten i önskad riktning samt hur verksamheten följs upp och utvärderas. Detta så att den förda politiken får genomslag och att resurserna används effektivt.

Tidplaner

I enlighet med fastställd tidsplan ska nämnder och bolag rapportera månadsrapport per december 2020 senast 2021-01-18 till kommunstyrelsekontorets ekonomiavdelning för vidare sammanställning av kommunens årsredovisning 2020.

Mats Pernhem
Förvaltningsdirektör
Tekniska kontoret

Iryna Cöster
Controller
Tekniska kontoret

Bilagor

1. Årsredovisning 2020 för teknik- och klimatnämnden
2. VA verksamhetens Årsbokslut 2020.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen
Teknik- och klimatnämnden
Kommunstyrelsekontoret/Ekonomiavdelningen

NORRTÄLJE
KOMMUN

2021-02-02

POSTADRESS
Box 800, 761 28 Norrtälje

BESÖKSADRESS
Estunavägen 14

KONTAKT
0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Sid 3 av 3

Årsredovisning 2020

Sammanfattning

Målområde	Inriktningsmål som nämnden bidrar till	Nämndens uppdrag inom målområdet	Indikatorer som nämnden ansvarar för
1: En sund och hållbar ekonomi	En effektiv verksamhet		Minska kommunens energiförbrukning kWh/kvm
	En ekonomi i balans		Lokaleffektivitet- kvm outhyrd yta/totalyta
2: En kommun som förvaltas och utvecklas på ett miljö- och klimatmässigt hållbart sätt	Förbättra kretsloppet för energi, material och näringsämnen		Avveckling av fossila uppvärmningskällor
	Minska användningen av fossila bränslen		Andel av de kommunbetalda transporterna som är fossilbränslefria (% av bränsleförbrukning)
			Antal km ny gång- och cykelväg ska öka (km)
	Ta hänsyn till biologisk mångfald i Norrtälje kommuns mark- och vattenägande		Minska bräddning från avloppsreningsverk (m3)
			Minska inläckage (mängden tillskottsvatten till reningsverken ska minska %)
3: En innovativ och serviceinriktad organisation	Säkerställa att invånare och företag får snabb återkoppling och positivt bemötande i alla sina kontakter med kommunen		Den genomsnittliga tiden för första återkopplingen till invånare ska minska (dagar)
	Ta vara på digitaliseringens möjligheter i kontakten med invånare och företag		Antal e-tjänster ska öka
4: En kunskapsinriktad skolkommun	Skapa en stödjande, uppmuntrande läromiljö		Totalindex (fysisk miljö och service) Förskolor
			Totalindex (Fysisk miljö och service) grundskolor
5: En trygg och säker kommun	Stärka tryggheten på gator och torg i hela Norrtälje kommun		Gator, gång- och cykelvägar ska utformas och hålla sådan funktion så att ingen dödas/svårt skadas på det kommunala vägnätet

			Antal belysta utemiljöer för barn och unga ska öka
	Säkerställa en god kommunal servicenivå även vid störningar och kriser		Antal hushåll som drabbas av oplanerade leveransavbrott under 24 timmar ska minska
6: En sammanhållen och företagsvänlig kommun	Förbättra eftersatt transportinfrastruktur på prioriterade platser		Antal km gång- och cykelvägar byggda med bidrag
7: En inkluderande kommun			

Ekonomiskt läge

Teknik- och klimatnämnden redovisar ett positivt årsresultat på 15 184 tkr. Intäkterna har blivit högre med + 16 453 tkr och kostnaderna har blivit högre med + 1 269 tkr. Resultat för fastighetsavdelningen landar på +14 037 tkr. Resultatet för Gata- och parkavdelningen landar på +4 955 tkr. Renhållningens och VAs verksamhet är taxefinansierad och underskottet täcks av tidigare års överskott. Efter årets resultat på VA kommer det att finnas + 14 596 tkr på balanskonto för taxekollektivet. Överskott och underskott i VA-verksamheten ska jämnas ut inom tre års period. Efter årets resultat på Renhållning kommer det att finnas kvar + 9 070 tkr som är avsatta på för att täcka deponi.

Konsekvenser av Corona och viktiga händelser

Corona

- pausat mätarbyten och man kommer inte att utföra de mätarbyten som var planerade under 2020.
- Ökade förluster på fordringar på VA på grund av konkurser har inte påverkat resultatet 2020 men kan ge förluster nästa år.
- Vissa investeringsprojekt påverkades - blev försenade och något dyrare pga försenade leveranser samt tillkommande kostnader som är orsakade av Covid19.
- Hyresförluster
- Ökade kostnader för Lokalvården för att upprätthålla städningen efter folkmyndighetens rekommendationer.
- Det finns aktörer som har stoppat eller minskat sophämtningen och några säsongsverksamheter har utökat sina abonnemang
- Hög sjukfrånvaro på anläggningarna genererar ökade antal köpta timmar av bemanningsentreprenör.
- Merkostnader för städning av offentliga toaletter

Viktiga händelser

Den 31 augusti 2020 tog Kommunfullmäktige beslut att överföra kommunens VA- och renhållningens verksamhet till ett kommunägt bolag per den 1 mars 2021. Arbetet med detta kommer pågå under hösten och vintern.

Arbete med ny taxekonstruktion för bruksavgifter genomförd på VA och Renhållningsavdelning

Arbetet med revidering av VA-plan pågick under hösten 2019 och en ny VA-plan 2020 beslutades av Kommunfullmäktige i maj.

Kommunens vindkraftsverk har sålts under hösten 2020. Samtliga elcertifikat är sålda. Tingshuset är såld.

Lokalvård och Facility Management, FM har slagits samman vilket har medfört att minskning av en chefstjänst. FM-enheten har fått en ny organisationsstruktur.

Gatu-/parkchefen har slutat sin tjänst under oktober månad och biträdande gatu-/parkchef går in som tillförordnad gatu-/parkchef tills vidare.

Reglering av Svevias och Green Landscapings tillkommande och avgående arbetsuppgifter för entreprenadår 1-3 har slutförts.

Mål och uppdrag

Målområde 1: Norrtälje kommun ska ha en sund och hållbar ekonomi

Ambitionsnivå 2030:

Norrtälje kommun ska ha en stärkt ekonomi som når högre årliga överskott

Inriktningsmål som nämnden bidrar till inom målområde 1:

Inriktningsmål	Bedömning	Trend
En ekonomi i balans	●	↗
En effektiv verksamhet	●	↗

Indikatorer som nämnden ansvarar för att följa upp inom målområde 1

Inriktningsmål	Indikator	Kön	Målvärde 2020	Utfall 2020	Värde helår 2019	Kommentar
Inriktningsmål: En effektiv verksamhet						
En effektiv verksamhet	TKN Energieffektivisering - minska kommunens energiförbrukning kWh/kvm.	Alla	116	147		Pga. kvalitetssäkring av energiförbrukningen och en noggrannare fördelning av verksamhets- och fastighetsel avviker siffrorna med det ursprungliga målet. Genomsnittlig energiförbrukning på lokaler i Sverige ligger på 167 kWh/m ² .
Inriktningsmål: En ekonomi i balans						
En ekonomi i balans	TKN Lokaleffektivitet - kvm outhyrd yta/totalyta	Alla	3.5%	3.1%	3.5%	Fastigheter som har betydande påverkar på utfallet är C-vingen på Roslagens sjukhus, delar av fd Grindsservicehus och delar av gamla brandstationen.

Målområde 2: Norrtälje kommun ska förvaltas och utvecklas på ett miljö- och klimatomfattigt hållbart sätt

Ambitionsnivå 2030:

Norrköping kommun ska vara en kommun som ligger i nationell framkant på miljö- och klimatområdet

Inriktningsmål som nämnden bidrar till inom målområdet 2:

Inriktningsmål	Bedömning	Trend
Minska användningen av fossila bränslen		↗
Förbättra kretsloppen för energi, material och näringsämnen		↗
Ta hänsyn till biologisk mångfald i Norrköpings kommuns mark- och vattenäggande		↗

Indikatorer som nämnden ansvarar för att följa upp inom målområde 2:

Inriktningsmål	Indikator	Kön	Målvärde 2020	Utfall 2020	Värde helår 2019	Kommentar
Inriktningsmål: Förbättra kretsloppen för energi, material och näringsämnen						
Förbättra kretsloppen för energi, material och näringsämnen	TKN Avveckling av fossila uppvärmningskällor	Alla	7	10	3	Fastighetsavdelningen har under år 2020 bytt ut 10 fossila uppvärmningskällor vilket är 3 mer än det ursprungliga målet på 7st. Kommunen har sparat under 2020 och 2019 gentemot 2018 på värme och el 7 513 tkr. Detta är verkligen energiförbrukning som inte tar hänsyn till om det är en kall eller varm vinter.
Inriktningsmål: Minska användningen av fossila bränslen						
Minska användningen av fossila bränslen	TKN Andel av de kommunbetalda transporterna som är fossilbränslefria (% av bränsleförbrukning)	Alla				Fastighetsavdelningen har inte möjlighet att följa upp detta mål. Lösningen är tillsvidare att arbetet sköts centralt och att utsläppen, i den mån de går att få fram, redovisas för kommunen som helhet, istället för uppdelat per nämnd. För flera pågående projekt och driftentreprenader har kravställning om klimatredovisning inte ställts vid upphandlingen, och sådana kommer därför heller inte kunna begäras in för sammanställning och redovisning
Minska användningen av fossila bränslen	TKN Antal km ny gång- och cykelväg ska öka (km)	Alla	4	0.10	2.60	Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet 2020 - 2021 är ett tvåårsprojekt som syftar till att binda ihop cykelstråk i kommunens tätorter.

						Projektering av gång- och cykelvägarna pågår och det beräknas att merparten av dem byggs under 2021
--	--	--	--	--	--	---

Inriktning: Ta hänsyn till biologisk mångfald i Norrtälje kommuns mark- och vattenägande

Ta hänsyn till biologisk mångfald i Norrtälje kommuns mark- och vattenägande	TKN Minska bräddning från avloppsreningssystem (m3)	Alla	10 000	5 150	35 500	Målvärdet är uppnått. År 2020 var ett torrare år än året innan. Mindre nederbörd innebär mindre tillskottsvatten till reningssystemen, vilket i sin tur innebär mindre bräddningar.
Ta hänsyn till biologisk mångfald i Norrtälje kommuns mark- och vattenägande	TKN Minska inläckage (Mängden tillskottsvatten till reningssystemen ska minska %)	Alla	60%	52%	63%	Målvärdet är uppnått. År 2020 var ett torrare år än året innan. Mindre nederbörd innebär mindre tillskottsvatten till reningssystemen.

Uppdrag som nämnden fått av KF inom målområdet 2, samt övriga uppdrag som formulerats i nämndens VP:

Uppdrag	Startdatum	Slutdatum	Status
Redovisa verksamhetens aktuella utsläppskällor av växthusgaser och ta fram en plan för hur den negativa klimatpåverkan från tjänsteresor/kommunbetalda transporter/övrig verksamhet ska minska under 2020, med avsikt att åstadkomma en årlig minskning med minst 16% från år 2020	2020-01-01	2020-12-31	
Kommentar: Fastighetsavdelningen har inte möjlighet att följa upp målet för hela kommunen.			
Systematisk följa upp Norrtälje kommuns förvaltningar efterlevnad av målet om minskad klimatpåverkan	2020-02-19	2020-12-31	
Kommentar: Fastighetsavdelningen jobbar för att minska klimatpåverkan i våra fastigheter genom de projekt vi har gällande energieffektiviseringar. Exempel på det är utrangeringen av oljepannor och optimeringar på styr och regler. Under 2021 kommer fortsätta utrangera oljepannor och se över våra värmepumpar.			
Fortsätta utbyggnaden av gång- och cykelvägar i hela kommunen. Gång- och cykelvägar nära skolor prioriteras	2020-01-01	2020-12-31	
Kommentar: Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet 2020 - 2021 är ett tvåårsprojekt som syftar till att binda ihop cykelstråk i kommunens tätorter. Projektering av gång- och cykelvägarna pågår och det beräknas att merparten av dem byggs under 2021.			
Utöka samarbete med Förpacknings & Tidningsinsamlingen	2020-01-01	2020-12-31	
Kommentar: Renhållning är tilldelad inloggning till en digital plattform där samråd med Förpacknings & Tidningsinsamlingen har skett. Nästa steg: Samverka med Plan, Mex och Gata/Park för att ta fram lämpliga ytor för ÄVS.			
Främja en utveckling där biologisk behandling och materialåtervinning som slutbehandling av avfall ska öka medan bortskaffning av avfall ska minska.	2020-01-01	2020-12-31	
Kommentar: I takt med att utsorteringen av matavfall ökar minskar mängden avfall som går till förbränning.			

Målområde 3: Norrtälje kommun ska ha en innovativ och serviceinriktad kommunal organisation - som sätter invånaren först

Ambitionsnivå 2030:

Norrtälje kommun ska vara en av Sveriges bästa servicekommuner

Inriktningsmål som nämnden bidrar till inom målområdet 3:

Inriktningsmål	Bedömning	Trend
Införa tjänstegarantier i Norrtälje kommuns verksamheter som tillhandahåller tjänster till myndighetsutövning i relation till invånare och företag		↗
Ta vara på digitaliseringens möjligheter i kontakten med invånare och företag		↗
Säkerställa att invånare och företag får snabb återkoppling och positivt bemötande i alla sina kontakter med kommunen		↗

Indikatorer som nämnden ansvarar för inom målområdet 3:

Inriktningsmål	Indikator	Kön	Målvärde 2020	Utfall 2020	Värde helår 2019	Kommentar
Inriktningsmål: Säkerställa att invånare och företag får snabb återkoppling och positivt bemötande i alla sina kontakter med kommunen						
Säkerställa att invånare och företag får snabb återkoppling och positivt bemötande i alla sina kontakter med kommunen	TKN Den genomsnittliga tiden för första återkopplingen till invånare ska minska (dagar)	Alla	1	1.30	1.70	Årssnitt för hela kommunen ligger på 1,55
Inriktningsmål: Ta vara på digitaliseringens möjligheter i kontakten med invånare och företag						
Ta vara på digitaliseringens möjligheter i kontakten med invånare och företag	TKN Antal e-tjänster ska öka	Alla	4	4		VA – 3 tjänster Renhållning – 1 tjänst

Uppdrag som nämnden fått av KF inom målområdet 3, samt övriga uppdrag som formulerats i nämndens VP:

Uppdrag	Startdatum	Slutdatum	Status
Införa tjänstegarantier i Norrtälje kommuns verksamheter som tillhandahåller tjänster till myndighetsutövning i relation till invånare och företag	2020-02-19	2020-12-31	

Målområde 4: Norrtälje kommun ska vara en kunskapsinriktad skolkommun - där barn och unga rustas väl för framtiden och ges möjlighet att nå sin fulla potential

Ambitionsnivå 2030:

Norrtälje kommun ska vara en av Sveriges bästa skolkommuner.

Inriktningsmål som nämnden bidrar till inom målområdet 4:

Inriktningsmål	Bedömning	Trend
Skapa en stödjande, uppmuntrande läromiljö		↗

Indikatorer som nämnden ansvarar för inom målområdet 4:

Inriktningsmål	Indikator	Kön	Målvärde 2020	Utfall 2020	Värde helår 2019	Kommentar
----------------	-----------	-----	---------------	-------------	------------------	-----------

Inriktningsmål: Skapa en stödjande, uppmuntrande läromiljö						
Skapa en stödjande, uppmuntrande läromiljö	TKN Totalindex (Fysisk miljö & service) Förskolor	Alla	60	57	56	TKN har parametrar som inte fastighetsavdelningen kan påverka. Målet borde ändrats till NKI som är ett direkt kopplat till vårt arbete. Målet borde även mätas på samtliga av våra verksamheter och inte bara mot BoU. Totalt med samtliga verksamheter ligger Norrtälje på 63 och plats 5 av totalt 79 kommuner
Skapa en stödjande, uppmuntrande läromiljö	TKN Totalindex (Fysisk miljö & service) Grundskolor	Alla	54	59	53	TKN har parametrar som inte fastighetsavdelningen kan påverka. Målet borde ändrats till NKI som är ett direkt kopplat till vårt arbete. Målet borde även mätas på samtliga av våra verksamheter och inte bara mot BoU. Totalt med samtliga verksamheter ligger Norrtälje på 63 och plats 5 av totalt 79 kommuner.

Målområde 5: Norrtälje kommun ska vara en trygg och säker kommun - i både vardag och kris

Ambitionsnivå 2030:

Norrtälje kommun ska vara Sveriges tryggaste kommun

Inriktningsmål som nämnden bidrar till inom målområdet 5:

Inriktningsmål	Bedömning	Trend
Säkerställa en god kommunal servicenivå även vid störningar och kriser		-
Stärka tryggheten på gator och torg i hela Norrtälje kommun		-

Indikatorer som nämnden ansvarar för inom målområdet 5:

Inriktningsmål	Indikator	Kön	Målvärde 2020	Utfall 2020	Värde helår 2019	Kommentar
Inriktningsmål: Stärka tryggheten på gator och torg i hela Norrtälje kommun						
Stärka tryggheten på gator och torg i hela Norrtälje kommun	TKN Gator, gång- och cykelvägar ska utformas och hålla sådan	Alla	0	0	1	Inga allvarliga eller dödliga olyckor på det kommunala vägnätet 2020.

	funktion så att ingen dödas/svårt skadas på det kommunala vägnätet					
Stärka tryggheten på gator och torg i hela Norrtälje kommun	TKN Antal belysta utemiljöer för barn och unga ska öka	Alla	2	1	2	Mindre investeringar gällande belysning inom Norrtälje Energi koncessionsområde har ej påbörjats. Orsaken till detta är att implementering av avtalet pågår mellan Norrtälje Kommun och NEAB.
Inriktningsmål: Säkerställa en god kommunal servicenivå även vid störningar och kriser						
Säkerställa en god kommunal servicenivå även vid störningar och kriser	TKN Antal hushåll som drabbas av oplanerade leveransavbrott under 24 timmar ska minska	Alla	700	1 903		Målet är inte uppnått. Utfallet per 31/12 är 1903. Värdet för nov-dec går inte att få fram pga byte av system. Ledningsnät på många ställen är gammalt och orsakar oplanerade leveransavbrott.

Målområde 6: Norrtälje kommun ska vara en sammanhållen och företagsvänlig kommun - där människor utvecklas och entreprenörskap uppmuntras

Ambitionsnivå 2030:

Norrtälje kommun ska vara Sveriges mest företagsvänliga och mest populära landsbygdskommun

Inriktningsmål som nämnden bidrar till inom målområdet 6:

Inriktningsmål	Bedömning	Trend
Förbättra eftersatt transportinfrastruktur på prioriterade platser		↗

Indikatorer som nämnden ansvarar för inom målområdet 6:

Inriktningsmål	Indikator	Kön	Målvärde 2020	Utfall 2020	Värde helår 2019	Kommentar
Inriktningsmål: Förbättra eftersatt transportinfrastruktur på prioriterade platser						
Förbättra eftersatt transportinfrastruktur på prioriterade platser	TKN Antal km gång- och cykelvägar byggda med bidrag	Alla	4	7.20		

Ekonomi

Resultaträkning, tkr

Ansvar: 12 Teknik och Klimatnämnd

Driftsbudget	Budget 2020	Utfall Jan - dec 2020	Avvikelse	Avvikelse i %	Utfall fgå
Intäkter	758 749	775 202	16 453	2.2%	757 674
Kostnader	-886 050	-887 319	-1 269	0.1%	-888 137
Varav kapitalkostnader	-208 222	-198 994	9 228	-4.4%	-179 851
Summa Driftsbudget	-127 301	-112 117	15 184	-11.9%	-130 463

Teknik- och klimatnämnden redovisar ett positivt årsresultat på 15 184 tkr. Intäkterna har blivit högre med + 16 453 tkr och kostnaderna har blivit högre med + 1 269 tkr.

Resultat för fastighetsavdelningen landar på +14 037 tkr. Resultatet för Gata- och parkavdelningen landar på +4 955 tkr. Renhållningens och VAs verksamhet är taxefinansierad och underskottet täcks av tidigare års överskott. Efter årets resultat på VA kommer det att finnas + 14 596 tkr på balanskonto för taxekollektivet. Överskott och underskott i VA-verksamheten ska jämnas ut inom tre års period. Efter årets resultat på Renhållning kommer det att finnas kvar + 9 070 tkr som är avsatta på för att täcka deponi.

	Budget 2020	Utfall Jan - dec 2020	Avvikelse	Avvikelse i %	Utfall fgå
Teknik och Klimatnämnd	-127 301	-112 117	15 184	-11.9%	-130 463
Teknik och klimatnämnden	-1 502	-1 340	163	-10.8%	-1 639
Gata/Park	-114 480	-109 525	4 955	-4.3%	-113 797
Renhållning	0	-296	-296	108 622.1%	-10 807
VA-avdelning	1 300	8 152	6 852	527.1%	-5 226
Fastighetsförvaltning	-8 365	5 672	14 037	-167.8%	-11 839
Teknisk direktör	-3	-3 975	-3 972	148 290.5%	-238
Resultat taxekollektivet	-4 250	-10 805	-6 555	154.2%	13 083

Fastighetsavdelningen

Resultat för fastighetsavdelningen landar på +14 037 tkr. Intäkterna blev + 11 965 tkr högre än budgeterat och kostnaderna blev - 2 073 tkr lägre än budgeterat.

- Lägre kostnader för snö/halka med - 11 314 tkr på grund av mildare vinter
- Lägre mediakostnader med - 7 379 kr på grund av lägre uppvärmningskostnad
- Lägre avskrivningskostnad för kapitalkostnad med - 3 553 tkr på grund senare aktivering av investeringsprojekt
- Personalkostnaden blev +486 kr högre än budget för hela fastighetsavdelningen
- Vindkraftsverken visar ett negativ resultat med -2 500 tkr på grund av den låga värden på elcertifikat.
- Lokalvården visar ett negativ resultat -3 491 tkr på grund underfinansierad budget

Lokalvård

- Lokalvård visar underskott med -3 491 tkr på grund underfinansierad budget.
- Lägre intäkt med -1 474 tkr
- Kostnaden blev högre med +2 017 tkr Orsak - extra materialanskaffning om 601 tkr och högre personalkostnad med +1 335 kr på grund av pandemin.

Byggenheten

- Byggenheten (projektledarkostnad) visar ett överskott på +890 tkr

Energirådgivning

- Verksamheten visar ett negativt resultat med -82 tkr.

Gata/Park

Resultatet för Gata- och parkavdelningen landar på +4 955 tkr. Intäkterna blev + 691 tkr högre än budgeterat och kostnaderna blev 4 264 tkr lägre än budgeterat.

Intäkterna för helåret blev + 691 tkr högre än budget:

- Högre intäkterna med + 258 tkr för gatukostnadsersättningar som var inte budgeterade.
- Högre intäkter för parkeringsavgifter med + 495 tkr. Orsak – en effektiviserad parkeringsövervakning.
- Lägre intäkterna med - 115 tkr för skogsverksamhet.

Kostnaderna för helåret blev - 4 431 tkr lägre än budget:

- Högre kostnader för entreprenadkostnader med + 8 082 tkr. Orsak – för låg budgeterad belopp om ca 5 100 tkr. Högre kostnad på ca + 4 780 tkr beror på att entreprenadverksamhet inte har varit reglerat under tidigare år. Statuskontroller har lett till att entreprenören har fått betala vite om 1 800 tkr.
- Lägre personalkostnader med - 1 648 tkr. Orsak – varsel och personalomsättning.
- Lägre intäkter för tidskrivning i projekt med - 394 tkr.
- Lägre snö/halkkostnader med - 11 905 tkr. Orsak – milda vinter.
- Högre konsultkostnader med + 1 767 tkr. Orsak – hög personalomsättning.
- Lägre avskrivningskostnader med - 2 430 tkr. Orsak – övergång till komponentavskrivningar.
- Högre elkostnader med + 522 tkr.
- Högre övriga kostnader med + 447 tkr. Orsak – högre interna kostnader.

VA

Resultatet för VA-verksamheten 2020 landar på + 8 152 tkr. Verksamheten skattefinansieras med 2 950 tkr och överskott på 11 102 tkr är en skuld till taxekollektivet. Efter årets resultat kommer det ackumulerade överskottet vara 14 597 tkr (överskotten från år 2015, 2016 och 2020). Överskott och underskott i VA-verksamheten ska jämnas ut inom tre års period.

Intäkterna för helåret blev + 5 536 tkr högre än budget:

- Högre intäkter från brukningsavgifter med + 3 543 tkr. Orsak – huvudsakligen beror på vattenavläsningar som resulterade i högre intäkter i december (troligen blev vattenförbrukningen högre på grund av pandemin då fler har spenderat mer tid hemma).

- Högre övriga intäkter med + 3 026 tkr. Orsak - intäkter av en gångs karaktär, ex. försäljning av arbetsfordon vid byte till nyare fordon, stadsbidrag för sjuklöner, vidarefakturerings av vissa kostnader, efterdebiteringar av arrenden för antenplatser på vattentorn.

- Lägre intäkter från anläggningsavgifter från nyanslutna kunder med - 1 436 tkr. Orsak – förseningar av anslutningar av några kvarter i Hamnen samt anslutningsgraden i Sika och Mellingeholms industriområden är lägre än budgeterat.

Kostnaderna för helåret blev 1 316 tkr lägre än budget:

- Lägre personalkostnader med - 2 802 tkr för personalkostnaderna. Orsak - vakanta tjänster.

- Lägre intäkter för tidskrivning i projekt med - 477 tkr. Orsak – vakanta tjänster.

- Lägre kapitalkostnaderna med - 3 459 tkr. Orsak - små förseningar i projekt som möts delvis upp av utrangeringar om -1 723 tkr.

- Högre kostnader för juridiska konsulter med + 1 780 tkr. Orsak – för låg budgeterade juridiska konsulter för Veolia stämningen.

- Högre kostnader inom drift med +931 tkr. Orsak – ökade kostnader för kemikalier, slamtransporter, fordon och mindre utrustning till anläggningar. Dessa vägs upp delvis med lägre kostnaderna för spolning och filmning av ledningar.

- Lägre kostnader för underhåll -833 tkr. Orsak - kan förklaras att fler reinvesteringsjobb görs och hamnar istället på investeringar.

Renhållning

Resultatet för Renhållning 2019 landar på -296 tkr. Resultatet finansieras av tidigare årsöverskott. Efter årets resultat på Renhållning kommer det att finnas kvar + 9 071 tkr som är avsatta på för täcka deponi.

Intäkterna för helåret blev + 6 665 tkr högre än budget:

- Högre slamintäkter med + 3 294 tkr. Orsak – fler budningar- och Jour avrop, det är en effekt av att fler vistats i sina fritidshus under pandemitider och en intäkt för december 2019 på 666 tkr som bokförts på 2020.

- Högre intäkter för försäljning av skrott, behandlat trä och andra material med + 1 853 tkr. Orsak – Skrot har mellanlagrats till priserna har återhämtat sig efter Corona. Priserna för skrott har återhämtat sig och står idag på rekordnivå. Ett nytt avtal med uppköpare genererar högre ersättning för skrotet och överskott mot budget om +1 455 tkr.

- Lägre intäkter för konsumtionsavgifter med - 687 tkr.

- Högre bidrag med + 594 tkr. Orsak – bidrag från Skärgårdsstiftelsen och Batseco projekt.

- Försäkringsintäkt om +1 422 tkr. Orsak – stöld av lastmaskin. Denna intäkt används till direktavskrivning av lastmaskin.

Kostnaderna för helåret blev + 6 961 tkr högre än budget:

- Högre entreprenadkostnader med + 1 110 tkr. Orsak – kostnaderna för insamlat slam har ökat p.g.a. fler budningar- och Jour avrop.

- Högre intäkter för tidskrivning av projekt med + 650 tkr. Orsak – tidskrivning i matavfallsprojektet.

- Lägre personalkostnader med - 1 219 tkr. Orsak – långtidssjukskrivning samt varsel.

- Högre övriga driftkostnader med +947 tkr. Orsak – återbyggnation av mottagningen av farligt avfall till en kostnad om ca.+ 900 tkr.

- Högre kostnader för skatt med + 3 692 tkr. Orsak – Milda vintern orsakat mindre leverans av brännbart material till värmeverket i Uppsala. Högre deponiskatt med + 1 844 tkr är skillnaden mellan inlevererat och utlevererat material. Branden på Salmunge har genererat extra kostnader med ökad deponiskatt om + 810 tkr. Förbränningskatten som beslutades sent 2019 genererade en merkostnad om + 1 037 tkr.
- Lägre förbränningskostnader med - 541 tkr. Orsak – Leveransen till värmeverket i Uppsala har minskat på grund av mild vintern.
- Högre kapitalkostnader med + 1 652 tkr. Orsak – ökad investering i kärl för matavfall, aktivering av projekt Salmunge avlastning och matavfallsprojekt.
- Högre övriga kostnader med + 871 tkr. Orsak - kostnader för tekniskdirektör på + 346 tkr, högre kostnader för vattenförbrukning på Salmunge med + 525 tkr.
- Lägre kostnader för avfall på ÅVC med ca. - 1 300 tkr. Orsak – omfördelning av brännbart avfall på ÅVC.

Investeringar

Renhållning

Per 2020-12-31 finns det 3 projekt aktiva inom renhållningen med en total budget om 7 mkr

- Utredda möjligheten om att etablera ny återvinningscentral vid Vattumannen 1 (gamla brandstation) samt framtagande av beslutsunderlag till denna.
- Utredda möjligheten att bygga en renhållningskaj i Kapellskär samt framtagande av beslutsunderlag till denna.
- Införande utsortering av matavfall till hushåll.

Gata/Park

Projekt som pågår och/eller slutförts under 2020:

- Beläggningsprogrammet har fr.o.m. 2020 blivit ett investeringsprojekt, främst p.g.a. införandet av komponentavskrivningar. Under 2020 har projektet färdigställt projektet med att lägga nya slitlager på genomfartsleder och huvudgator med busstrafik i våra tätorter där arbetet till största del har utförts under maj och juni vidare har samverkan med VA utförts då många trasiga VA betäckningar har åtgärdats i samband med asfaltbeläggningsarbetena. En tillkommande genomfartsväg Stockholmsvägen har även den åtgärdats under året.

Det planerade beläggningsprogrammet för asfalt i Hallstavik och Rimbo har uteblivit p.g.a. att uppgörelsen med IP-Only inte kunde fullföljas

- Kvarteret Handelsmannen är första etapp att påbörjas i stadsdelen Övre Bryggårdsgärdet. Förutom lägenheter kommer kvarteret även inhysa ett äldreboende samt förskoleverksamhet och första inflyttning i äldreboendet är planerat till hösten 2021. Parallellt med husbygget kommer gatu- och parkavdelningen tillsammans med VA-avdelningen bygga om befintlig infrastruktur och även anlägga nya lokalgator. Planeringen av nya ledningar och omdragning av befintliga ledningar är en stor och komplicerad del av projektet. Detaljprojektering och kompletta förfrågningsunderlag inför upphandling av entreprenör pågår nu.
- I september 2020 startade produktionsfasen av anläggandet av lokalgata i Östhamra där det enligt exploateringsavtal ska byggas en återvändsgata som ska betjäna verksamheter på fastigheterna Östhamra 1:56 och 1:57 där det främst kommer bedrivas äldreboendeverksamhet. Lokalgatan, som får namnet Tropikvägen, är färdigställd under december 2020 till en kostnad understigande budgeten som är på 3 300 tkr.

- I Rimbo börjar man under hösten röja mark för exploatering av området Bålbroskogen. Två nya lokalgator anläggs på den yta som är allmän platsmark och i kommunens regi anläggs även ett svackdike för dagvattenhantering och ett större parkområde. Även här arbetar gatu- och parkavdelningen tillsammans med VA-avdelningen i projektet.
- Pågående projekt i Rimbo är även utbyggnaden av parkeringsytan vid Arkadiens idrottsplats. Under hösten 2019 grusades delar av den upp och säkerställdes dagvattenhanteringen i området. Arbetet återupptas i en andra etapp under fjärde kvartalet 2020 och då ska resterande yta bort mot hinderbanan fyllas upp med grus och sedan asfalteras.
- Liksom tidigare år består årets mindre investeringar t.ex. av olika trafiksäkerhetsåtgärder, trygghetsbelysning på allmän plats och anläggning av rekreationsplatser och grusade stigar.
- Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet 2020 - 2021 är ett tvåårsprojekt som syftar till att binda ihop cykelstråk i kommunens tätorter. Projektering av gång- och cykelvägarna pågår och det beräknas att merparten av dem byggs under 2021.
- Projektet för åtgärdande av skredrisk och kaj i Societetsparken som har beslutats av kommunfullmäktige har påbörjats och avser att åtgärda kritiska delar i parken samt fortsättning på kaj mellan entrén och fram till anslutning av bron Havslänken. Den nya kajen kommer att utföras som spontkaj med krönbalk av armerad betong. Arbetena förutsetts utföras från ponton i vattnet på grund av stabilitetsproblem i Societetsparken. Inför erhållande av vattendom har underlag tagits fram samt samråd genomförts under sommaren 2020 samt handlingar är under framtagande inför upphandling. Den sista delen inför ansökan och erhållandet av vattendomen är i sitt slutskede. Anläggningsarbetena planeras för att utföras under 2021 för att vara färdigställda i början av 2022.

Kommande projekt:

- Investeringsmedel har under slutet av året 2020 erhållits för att ersätta Faktoribron med en ny bro. Bron beslutades att använda befintliga brofundament samt vara i trä. Genomförandet av projektet under 2021.
- Arbeten inför en aktivitetspark i Skarsjöparken i Rimbo har pågått under delar av året där förutsättningar inför aktiviteter i form av markens beskaffenhet har utretts. Gatu- och parkavdelningen kommer att skriva fram ett tjänsteutlåtande om investering under Q1 2021.
- Arbeten har under året påbörjats inför framtagande av underlag inför önskan om investeringsmedel för Södra bergen. Gatu- och parkavdelningen kommer att skriva fram tjänsteutlåtanden om investeringar för detta under Q1 2021.
- Gatu- och parkavdelningen kommer ta fram underlag inför önskan om investeringsmedel för anslutningen av bron Havslänken på den södra sidan i Societetsparken. Gatu- och parkavdelningen kommer att skriva fram ett tjänsteutlåtande om kommande investering under Q1 2021.

Utöver ovanstående investeringsprojekt har resurser från gatu- och parkavdelningen även varit involverade i förstudie- och planeringsstadiet i flera av kommunens större projekt, främst Lommarstranden och Övre Bryggårdsgärdet. Fokus har under året legat på att ta fram kalkyler och försöka förekomma och förutse eventuella problem som kan uppstå när infrastrukturen och ledningsnätet ska byggas ut.

Fastigheten

Rimbo kulturscen färdigbyggd och överlämnad till verksamheten. Totalt anslag för projektet är 34 150 tkr. Ett avtal har tecknats med Credentia om takpris för entreprenaden på 33 454

tkr. Därutöver tillkommer alla byggherrekostnader, projektering mm. Detta gör att kostnader kommer att överstiga anslag, slutkostnad för projektet landade på 37 100 tkr

Nybyggnad av Hallsta förskola är klar och har överlämnats till verksamheten som startade upp förskoleverksamhet till höstterminen 2020. Projektet är överlämnat till verksamheten och slutkostnaden slutade landade på 37 900 tkr, anslagna medel var 38 500 tkr.

Nytt badhus i Hallstavik med placering i anslutning till aktivitetsparken och utebadet. Överlämning till verksamheten skedde hösten 2020. Totala prognosen ligger på 60 900 tkr vilket är något under budget för projektet.

VA

VA-avdelningen har under 2020 ekonomiskt aktiverat följande projekt, för vissa projekt återstår en del restpunkter samt övertagande av drift:

- Utbyggnad av det kommunala VA-ledningsområdet i Bergshamra by (sista etapp) är färdigbyggt och möjliggör anslutning av 52 fastigheter.
- Förnyelsearbete avseende infodring av avloppsledningsnätet i Grisslehamn är genomfört.
- Ombyggnationen för pumpstation P4 Norrtälje Hamn är färdigbyggt, slutfas pågår med kontroll av dokumentation och överlämning till drift.
- På Lindholmen avloppsreningsverk har mellansedimenteringsbassäng (biosedimenteringen) byggts ut, dåden är otillräcklig vilket gör att en del av flödet måste ledas förbi det biologiska steget. Projektet har godkänd slutbesiktning, det kvarstår restpunkter, överlämning till driften/mottagare samt slutrapport.
- Lindholmen avloppsreningsverks mottagning och hanteringen av slam från enskilda anläggningar har byggts ut för att öka kapaciteten. Projektet har en godkänd slutbesiktning. Beslutat i styrgrupp 2020-10-20 att utbyte av slamavvattning ej omfattas i detta projekt.
- I anslutning till det nya Brandstationen har det byggts nya ledningar, en ny pumpstation samt den nya och första vattenkiosken är nu öppen.
- Rimbo avloppsreningsverkets kväveringssteg har byggts ut för att gällande tillståndskrav avseende kväve och biologiskt syreförbrukande ämnen ska kunna efterlevas. Godkänd besiktning, kvarstår restpunkter, anmärkningar samt överlämning till driften/mottagare och slutrapport. Åtgärder kan göras efter godkännande av Länsstyrelsen år 2021 vilket påverkar utfallet av kostnaderna.
- Rimbo avloppsreningsverkets arbetsmiljöprojektet - Byggnader har byggts om pga undermålig ventilation som ger upphov till dålig lukt, dålig luftkvalité samt övertemperatur. Belysning och mekanisk rensutrustning uppdaterats och en sandtvätt installerats mm. Kvarstår fortfarande åtgärder samt restpunkter, överlämning och slutrapport.
- Utökning av verksamhetsområdet för allmänna vatten- och spillvattentjänster och utbyggnad av det kommunala VA-ledningsnätet i Skebobruk för 38 fastigheter är klar, arbete med slutrapport pågår.
- Första delen av överföringsledning till Lommarstranden är byggt. Pågår utredning av släppunkt i närheten av Närheten.
- Ny tryckstegringsstation Bolkadalen har byggts (ersätter tryckstegring IP), provdrift utförd, vibrationsmätning kvarstår. Slutrapport kvarstår.

- Förnyelsearbete avseende infodringar på avloppsledningar i Södersvik har genomförts. Anslutningar kommer att infodras under 2021.
- Mätarbrunnar på Norrvattenledningen i Norrtälje har installerats.
- Akutåtgärder avseende infodring för förnyelse av delar av avloppsledningsnätet i Älmsta har genomförts. Investering för fortsatta arbeten som ska genomföras de kommande åren har godkänts.
- I projekt Norrtälje Hamn har ytterligare 1 kvarter kopplats till det kommunala VA-nätet och det berör fastighet Brädgården 1.
- Herrängs avloppsreningsverk är totalrenoverat.
- På Lindholmen är en ny byggnad med PIX-tank på plats, ett nytt och större barkfilter har byggts ut och internströmmar har separerats. Dessa arbeten är för att uppfylla arbetsmiljökrav samt krav för tillstånd.

Andra större projekt som har pågått under 2020 men sträcker sig över flera år och fortsätter även efter 2020:

- Kapellskärs reningsverk utbyggnad från 1 900 till 15 000 p.e. Projektet börjar bli klar och skyddsronder och slutbesiktningar har pågått under december månad av projektet. Driftsättning och provkörning ska pågå under en 6 månaders period innan verket tas i drift skarpt.
- I Rimbo reningsverk pågår projekt för att bygga om rötgashanteringen. Kapaciteten i röt-kammaren ökas från 7000 pe till ca 13 000 pe. Biogashanteringen byggs om så att producerad biogas används för uppvärmning av verket istället för att facklas bort samt, ny mottagningsstation för externslam anläggs. Projektering slutförd, uppstart entreprenad planerat mars 2021.
- Lindholmen reningsverk 50 000pe. Förhandling med Mark- och Miljöödomstolen har genomförts för tillståndsansökan för utökning av reningsverket och miljökonsekvensbeskrivningen för reningsverk och tillhörande ledningsnät. Förberedande arbete pågår för att motta Mark- och Miljöödomstolens beslut på tillståndsansökan ursprungligen planerat i januari 2021 men blir försenat till februari 2021. Projektering är upphandlad och kommer att pågå under 2021 och delar av 2022. Målet är att ha det utbyggda 50 000pe-verket klart i början på 2025.
- Projektet för utbyggnad av VA-ledningar i Västanvik har tilldelat entreprenör. Byggstart planeras till februari 2021. Byggtid är 2,5år, och fastigheter kommer kunna ansluta till Kapellskärs ARV från och med 2024. Projektet har sedan beslutet 2012 om utbyggnad av verksamhetsområde stått stilla på grund av att avloppsreningsverket i Kapellskär inte haft kapacitet att ta emot spillvattnet.
- Scadasystemet, styr- och övervakningsutrustning. Ca 35 pumpstationer har fått nya styrskåp. Då minst hälften av VA-anläggningar inte har rätt förutsättningar att anslutas till ett modernt SCADA-system skulle endast de moderna anläggningarna kunna anslutas. Tydliga kravspecifikationer ska tas fram för att samtliga av VA-anläggningar ska kunna anslutas till SCADA-system. Övriga skåp är unika och måste avropas efter noggrann projektering. Projektet har fått beslut om utredningspengar.

Viktiga Händelser

VA

Otjänligt vatten i Rimbo-Rånäs. På morgonen 17/1 meddelade Synlab att man konstaterat 1 intestinal enterokock i ett prov taget på utgående vatten från Bergby. Orsaken identifierades och alla prover som togs i Rimbo/Rånäs från och med 23/1 var tjänliga, kokningsrekommendationen hävdades 27/1.

Vattenmätarbyten. De rutinmässiga bytena av vattenmätare sker från och med 2020 i egen regi. På grund av Covid19 har verksamheten pausat mätarbyten och man kommer inte att utföra de mätarbyten som var planerade under 2020. En plan är under utarbetande för att hinna ikapp under nästa år.

Bolagisering. Den 31 augusti 2020 tog Kommunfullmäktige beslut att överföra kommunens VA- och renhållningens verksamhet till ett kommunägt bolag per den 1 mars 2021. Arbete med detta kommer pågå under hösten och vintern.

Gråsuggor i ledningsnät. I februari upptäcktes levande organismer i form av vattengråsuggor i samband med vattenmätarbyten. Dessa organismer har ingen negativ påverkan på vattenkvalitén. Arbete med att ytterligare undersöka förekomsten av dessa vattengråsuggor pågår.

Dricksvattensituation under sommaren. Vattenförbrukningen har under sommaren periodvis varit mycket hög. Det i kombination med kapacitetsproblem samt låga nivåer i vissa grundvattentäkter gjorde att Norrby, Söderbykarl, och Södersvik inklusive Riksviken en stor del av sommaren belades med bevattningsförbud. Resterande områden uppmanades att vara sparsamma med vatten. Detta hade sannolikt en positiv effekt och sommarperioden gick att hantera utan ytterligare åtgärder. Bevattningsförbudet har nu hävts.

Arbete med ny taxekonstruktion för brukningsavgifter. Kommunstyrelsekontoret har sedan 2016 arbetat med en översyn av bland annat konstruktionen av kommunens VA-taxa. Inriktningen i arbetet har varit att VA-taxans konstruktion ska följa gällande lagkrav och bli mer anpassad efter principerna i branschorganisationen Svenskt Vattens basförslag P96. Resultatet av arbetet med VA-taxan har implementerats succesivt. En delvis förändrad taxekonstruktion infördes i samband med VA-taxa 2019 (konstruktion av anläggningsavgifter). Till taxa 2021 föreslogs anpassning av taxan vad gäller brukningsavgifterna. En taxekonstruktion enligt basförslaget skapar förutsättningar för en mer rättvis fördelning avgifterna och tydligare tillämpning av taxan. Genom de föreslagna förändringarna får kommunen en VA-taxa som motsvarar Svenskt Vattens basförslag P 96 och bedöms leva upp till vattentjänstlagens krav på skälig och rättvis avgiftsfördelning.

Organisationsutveckling. Ett större arbete med att tydliggöra organisationen på VA-avdelningen har pågått sedan slutet av 2019. Detta arbete har nu kommit till en punkt där en ändring av organisationen nu är genomförd. Målet har varit att förtydliga ansvaret inom avdelningen. Detta är en viktig del i att konsolidera verksamheten. Behovet identifierades i den rapport (VA-utredning Norrtälje - Organisation) som Sweco tog fram ihop med att bästa framtida organisationsform skulle utredas.

Strategiskt arbete. Arbetet med revidering av VA-plan pågick under hösten 2019 och en ny VA-plan 2020 beslutades av Kommunfullmäktige i maj. Revidering av VA-planen görs årligen. Inför årets revidering är dock förslaget från VA att man gör en aktualisering av VA-plan 2020 med kompletteringar av de ändringar som behövs.

Planering och utvecklingsenheten deltar i arbetet med att ta fram en vattenplan för kommunen där avdelningen Planering och strategi på Kommunstyrelsekontoret är drivande.

Kommunstyrelsen har beslutat att ställa sig bakom den regionala vattenförsörjningsplanen för Stockholms län med mål och strategier. Flera avdelningar inom kommunen ansvarar för olika av planens åtgärder. VA-avdelningen har ansvar för målen inom investeringar för robust dricksvattenförsörjning, skydd för vattenresurser, förnyelseplaner, nödvattenplan samt funktion och ansvar mot Norrvatten.

Kommunfullmäktige har antagit en strategi för nödvattenförsörjning och arbetet med att ta fram en nödvattenplan för kommunen pågår.

Under hösten påbörjades en förstudie om Grisslehamns framtida dricksvattenförsörjning med rening av havsvatten i ett membranverk. Utredningen kommer även se över alternativ för norra kommundelens orter Herräng och Hallstavik.

För att få koll på VA-ledningssystem håller man på att bygga upp hydrauliska modeller för Rimbo och Norrtälje tätort för både spill och dagvattennätet. Arbetet med samtliga modeller är påbörjat och leverans av färdiga modeller beräknas ske under våren 2021.

Renhållning

Den 31 augusti beslutade KF att VA och renhållningen ska bolagiseras som ett bolag.

I dialog med Stockholms hamnar har renhållningen tagit fram ett förslag om en renhållningskaj i Kapellskär. En renhållnings kaj i Kapellskär skulle avlasta Råfnäs hamn med all avfalls och slamhantering.

Fastighetsavdelning

Fastighetsavdelningen har haft flera stora projekt. Bålbroskolan, Kulturscenen i Rimbo, nytt badhus i Hallstavik samt Lindens förskola i Hallstavik. Dessa projekt är klara och har lämnats över till verksamheterna.

Kommunens vindkraftsverk har sålts under hösten 2020. Samtliga elcertifikat är sålda. Tingshuset är såld.

Lokalvård och Facility Management, FM har slagits samman vilket har medfört att minskning av en chefstjänst. FM-enheten har fått en ny organisationsstruktur och effektivisering av lokalvård inom enheten pågår.

Gatu och parkavdelningen

Administration

Personal:

Omställningsarbetet vid årsskiftet har medfört att två vakanta projektledare tjänster inte återbesätts samt att en tjänst för driftarbetena har dragits in.

Konsultstöd har anlåtats för att fylla delar av beslutade uppdrag, vidare har belysningsingenjören från avdelningens stöttat upp driftentreprenaderna tillsvidare.

Trafikingenjör, sa upp sig under våren till tjänst i en grannkommun. Tjänsten bedöms som svårrekryterad och rekrytering har utförts under sommarperioden, ny trafikingenjör har anställts under hösten och tillträder sitt arbete januari 2021.

Konsultstöd har anlåtats för att utföra arbetsuppgifterna tills ny trafikingenjör tillsätts.

Gatu-ingenjör har sagt upp sig från sin tjänst den sista december, rekrytering planerar avdelningen att utföra under Q1 2021.

Gatu-/parkchefen har slutat sin tjänst under oktober månad.

Biträdande gatu-/parkchef går in som tillförordnad gatu-/parkchef tillsvidare.

Trafikstrateg, gatu-/parkavdelningen har tillförts ny arbetsuppgift med att bl. a arbeta och ansvara för framtagande och utveckling av strategiska dokument inom trafik och infrastruktur, ansvara för trafikfrågor i översiktliga planer, stadsutvecklingsprojekt och detaljplaner, och ansvara för infrastrukturprojekt som drivs av Trafikverket, mm.

Gatu- och parkdrift

- Milda vintrar under året påverkade markant vinterväghållningen och dess kostnader.

- Brister i leveransen från en av driftentreprenaderna har bl.a. via aktiva statuskontroller lett till att entreprenören fått betala vite om 1 805 tkr. Överenskommelse har klargjort de delar som inte fungerat i driftentreprenaden så att leveransen och samverkan i driftentreprenaden kan återställas.
- Reglering av Svevias och Green Landscapings tillkommande och avgående arbetsuppgifter för entreprenadår 1-3 har slutförts.

Planerat underhåll gator

Beläggingsarbeten som utförts under 2020:

- Bergsgatan
- Billborgsgatan
- Del av Drottning Kristinas Väg
- Grindvägen
- Görlavägen
- Del av Stockholmsvägen.

Det planerade underhållet i Hallstavik och Rimbo har uteblivit p.g.a. att uppgörelsen med IP-Only inte kunde fullföljas, kvarstående brister och fel från IP O arbeten följs upp år 2021.

Det har utförts ett större antal asfaltsreparationer i Norrtälje, Hallstavik samt Rimbo under hösten 2020, följer på grund av den milda vintern 2019/2020.

Planerat underhåll parker

Det planerade underhållet av park blev försenat under året med anledning av införandet av komponentavskrivningar. Större planerade underhåll har inte kunnat genomföras under våren p.g.a. ändrad beslutsordning med framskrivandet av tjänsteutlåtande på åtgärder som överskrider en kostnad av 100kkr. Större planerade underhåll genomfördes inte under 2020 utan planeras till 2021. Under sista kvartalet kunde vi påbörja vissa större underhåll.

Planerat underhåll konstruktionsbyggnader

Utfört arbete under 2020:

- Besiktningsprogram för samtliga konstruktions byggnader
- Uppdatering av BaTMan – program för konstruktions byggnader prioriteras
- Inventering dokumentation av skick ledmurar stödmurar
- Sammanställning av konstruktioner
- Besiktningar inmätningar
- Budget / kostnadskontroll i BaTMan
- Felavhjälpande av järnvägsbron i Hallstavik 2020 – pågående sättningar anslutning
- Digital nivåmätning. Under året har gatu-/park arbetat med digital mätning av vattennivåerna, mätutrustningen förbättrar bl. a möjligheten att säkerställa vattennivån i Norrtälje ån vid höga flöden. Färdigställt våren 2021
- Grundvattenrör och porttrycksmätare. Inmätningarna sammanställs

Trafik

Anläggningsbidrag - Norrtälje kommun inrättade 2018 ett anläggningsbidrag för enskilda väghållare och föreningar att söka för att öka takten på cykelvägnätsutbyggnaden på landsbygden i kommunen. Syftet är att skapa en levande landsbygd och möjliggöra för ett

hållbart resande, då det idag ofta saknas säkra och attraktiva cykelvägar. Några projekt som beviljats bidrag och genomförts i år är:

- Liesta-Lugnet ideell förening - från Rimbo ridhus fram till Liestavägen (slutfört)
- Väddöbygden ideell förening - Kanalstigen – upprustning av gång- och cykelväg längs Väddö kanal (slutfört)
- Östra Rådmansö intresseförening - Mellan Gräddö och Kapellskär. Sammankoppling av enskilda vägar med gång- och cykelvägar. (slutfört)
- Rådmaby byalag – mellan Rådmanby byväg och Infjärdsvägen. (slutfört)
- Håtöområdet vägförening - Ny gång- och cykelväg längs Håtövägen (pågående)
- Skebobruks museiförening - gång- och cykelvägar i Skebobruk (pågående)

Avstängning Diamantgatan - I samband med byggnationen av kvarteret Handelsmannen 1 (gamla Norrtälje tidning) så har Diamantgatan varit avstängd under delar av hösten för att undvika ras i samband med schakt inom kvarteret.

Aktuell sträcka kommer att besiktas under våren 2021.

Avstängning av Sveagatan, i samband med byggande av Kv. Haren har gatan skadats, Exploatören ska återställa gatan sträckan mellan Esplanaden-Trädgårdsgatan, arbetena med att återställa gatan planeras vara klar under våren 2021 av exploatören.

Trafikstrategi - ett viktigt styrdokument för kommunens trafik- och transportplanering är under framtagande.

Tillfällig parkeringsreglering - Under tidsperioden 24 mars-31 maj reglerades parkeringen i stadskärnan med p-skiva istället för avgift p.g.a. minskat tryck på stadskärnans parkeringar till följd av rådande pandemi.

Tillgänglighetsvandringar - Planerade tillgänglighetsvandringar i Rimbo & Hallstavik är uppskjutna till 2021 p.g.a. Coronapandemin.

Hastighetsdämpande åtgärder - Gång- och cykelvägen i korsningen Roslagsgatan/Rödgårdsgatan har höjts upp för att förbättra trafiksäkerheten för gående- och cyklister samt åtgärda tidigare dagvattenproblematik. Pågående arbete med att anlägga hastighetsdämpande åtgärder och övergångsställen på Björnövägen vid Tropikvägen och Brandvaktsvägen där det tidigare endast varit passager.

Offentlig belysning

Mindre investeringar gällande belysning inom Norrtälje Energis koncessionsområde har ej påbörjats. Orsaken till detta är att implementering av avtalet pågår mellan Norrtälje Kommun och NEAB. Detta har fått till följd att projekt inom gata och park som innehåller belysning har påverkats.

De verksamhetsförändringar som inte är påbörjade med ledning av ovan:

- Belysning lekplats Järnvägsparken Rimbo
- Belysning lekplats Vigelsjö
- Trygghetshöjande åtgärder bakom Rodengymnasiet
- Gångstråk Långsjön Rimbo
- Pendlarparkering vid ICA Rimbo
- Belysning GC-väg Neptunusvägen/Saturnusvägen

Utförda reinvesteringsåtgärder mm. inom Norrtälje Energis koncessionsområde för offentlig belysning. Åtgärder har utförts av Norrtälje Energi på de kommunala, statliga och på det

enskilda gatu-belysningsnätet, redovisning av omfattning och utförda åtgärder redovisas av Norrtälje Energi.

Projekt som har avslutats och är klara:

- Upprustning av gångtunnel vid Sportcentrum.
- Belysning GC-väg Norra Uppsalavägen Hallstavik

Planerat underhåll som har genomförts och är klart:

- Utbyte av armaturer på GC-väg (Banvallen) mellan Häverödalen och Hallstavik Centrum
- Utbyte av armaturer efter GC-väg Kustvägen Hallstavik
- Utbyte av armaturer efter GC-väg från Kustvägen över Järnvägsbron i Hallstavik
- Utbyte av armaturer har genomförts vid GC-väg Gottstaskolan i Hallstavik
- Utbyte av armaturer GC sida Hallsta bron

Alla dessa utbyten syftar till att öka tryggheten efter GC-vägarna i Hallstavik.

Norrtälje kommun som arbetsgivare

Sjukfrånvaro

	Sjukfrånvaro %, ack kalenderår 2020	Sjukfrånvaro %, ack kalenderår 2019	Jämförelse 2020 mot 2019 förändring i procentenheter ack året
Kommunen totalt	7,14	6,33	0,51
Teknik- och klimatnämnden	6,47	6,81	-0,34

Sjukfrånvaron för samtliga medarbetare inom Teknik- och klimatnämnden ligger på 6,47 för 2020 som är minskning med 0,34% från 2019. För kommunen som helhet ligger sjukfrånvaron på 7,14 procent. Sjuktalet på Gatu- och parkavdelningen ligger på 4,69%. Sjuktalet på Renhållning ligger på 6 % som beror på att 1 person är 50% sjukskriven. Sjuktalet på VA ligger på 2,6 %. Sjuktalet på Fastighet ligger på 10,49 % och beror på Lokalvården som ligger på 11,84 % och som kan förklaras med Coronapandemin. Sjuktalet hos kvinnor är högre än hos män och delvis kan förklaras med att Lokalvården är kvinnodominerad bransch.

Medarbetaundersökning

	Nuvärde 2020	Värde 2019
HME (Hållbar medarbetarengagemang) Medelvärdesindex	68	Ingen data
HME, fråga H5 "Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare"	3,88	Ingen data
HME, fråga H6, "Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete"	3,78	Ingen data

En medarbetarundersökning genomfördes under 2020 på Norrtälje kommun som en viktig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Svarefrekvensen för TKN ligger på 77%. Medelvärdesindex för Tekniska kontoret ligger på 68 och för hela kommunen är 77. Resultatet på Tekniska kontoret visar att Tekniska kontoret behöver jobba vidare med följande:

- Tydliggöra Tekniska kontorets uppdrag – vad ska vi göra och hur. Förankra målsättningen i organisationen. Skapa tydliga ramar och strukturer för vad som gäller för alla.

- Stärka ledningsgruppen – Skapa samsyn för ledningsgruppens uppdrag och mål. Tydliggöra ledningsgruppens funktion. Förståelse för rollen som ledningsgruppsmedlem.
- Ledarskap – tydliggöra och stärka ledarrollen och chefsuppdraget.
- Medarbetarskapet – synliggöra motivationsfaktorer och vad som skapar arbetsglädje. Klargöra vilka frågor enheterna kan påverka själva. Ta fram handlingsplaner.

Konsekvenser av Corona

VA

På grund av Covid19 har verksamheten pausat måtarbyten och man kommer inte att utföra de måtarbyten som var planerade under 2020. En plan är under utarbetande för att hinna ikapp under nästa år.

De medarbetare som har möjlighet att jobba hemifrån gör det för att minimera risken att Covid 19 sprids. Dessutom utgår de som kan från hemmet i driftsorganisationen. Detta handlar i första hand om personer som jobbar med dricksvatten.

Covid19 har inte påverkat sjukfrånvaro på VA-avdelningen stort. Sjukfrånvaro var något högre än de andra månaderna i mars och november. Sjukfrånvaro totalt under året har varit till och med lägre än under 2018 och 2019.

Ökade förluster på fordringar på grund av konkurser har inte påverkat resultatet 2020 men kan ge förluster nästa år.

Leveranserna från leverantörer tar längre tid än vanligt pga att tillverkning i vissa länder har varit pausad ett tag. Även vissa investeringsprojekt påverkades - blev försenade och något dyrare pga försenade leveranser samt tillkommande kostnader som är orsakade av Covid19.

Fastighetsavdelning

I Fastighetsavdelningens prognos för helåret ingår högre kostnader med totalt -1 809 tkr. Där -950 tkr avser befarade hyresförluster och två restaurangverksamheter står för den största delen, där den ena gått i konkurs och den andra drivs genom rekonstruktion. -116 tkr avser nedlagd tid för projektledare och -250 tkr ökade driftskostnader. Resterande del -500 tkr avser ökade kostnader för Lokalvården för att upprätthålla städningen efter folkmyndighetens rekommendationer.

Renhållning

Covid19.

I det fall personal på anläggningarna stannar hemma p.g.a. mindre sjukdomssymtom försöker verksamheten täcka upp bortfallet med timanställda eller köpa timmar av entreprenör. Ev. underlättar det för kontorsanställd personal med distansjobb då personal kan jobba på distans hel eller del av dag p.g.a. milda sjukdomssymtom.

- Det finns aktörer som har stoppat eller minskat sophämtningen och några säsongsverksamheter har utökat sina abonnemang. Coronarelaterade intäktsbortfall har uppskattats till ca. 200 tkr, men i verkligheten är det sannolikt mer då orsaken till abonnemangsförändringar inte alltid är tydlig.

Ökade kostnader:

- Högre sjukfrånvaro på anläggningarna genererar ökade antal köpta timmar av bemanningsentreprenör.

Gatu och parkavdelningen

Större delen av avdelningens arbete utförs på distans sedan mitten av mars då större delen av medarbetarna följt riktlinjerna för att minska spridningen av Covid 19, vilket dock inte

negativt påverkat möjligheten att utföra arbetsuppgifterna men anpassning av ny teknik som ex digitala möten på distans via Teams har genomförts under året.

Avdelningen har haft ringa belastning av Covid 19 under år 2020.

Påverkan på drift och anläggningsentreprenadernas utförande har också varit förskonade av Covid 19.

Intäkterna uppskattas bli 200 tkr lägre beroende på pandemin då tillfälliga nya parkeringsregler infördes 24:e mars fram till 31:e maj med minskade intäkter som följd. Merkostnaderna för städning av offentliga toaletter från april t.o.m. december blev 601 tkr. Totalt har pandemin påverkat avdelningens resultat med cirka -800 tkr.

Fortsatt extra städning av toaletterna under 2021 tills vidare, uppskattad kostnad 65 - 70 tkr per månad.

Årsredovisning 2020 för VA-verksamheten inom Norrtälje kommun

Enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) gäller:

50 § En huvudman skall i fråga om verksamheten med att ordna och driva en allmän VA-anläggning se till

1. att verksamheten bokförs och redovisas i enlighet med god redovisningssed där resultat- och balansräkning redovisas särskilt och där det av tilläggsupplysningar framgår hur huvudmannen har fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet, och
2. att redovisningen, när den är fastställd, finns tillgänglig för fastighetsägarna.

Avdelningens uppdrag/ansvarsområde

Kommunstyrelsen (KS) och Teknik- och klimatanmännen (TKN) är inom kommunen de nämnder som tillsammans ansvarar för kommunens VA-verksamhet reglerat i LAV. Respektive nämnds ansvarsfördelning framgår av reglementen (<https://www.norrtalje.se/info/kommun-och-politik/organisation-och-styrning/forfattningssamling/reglementen-och-arbetsordningar/>). Övergripande sammanfattat ansvarar TKN för löpande drift- och underhållsfrågor och KS ansvarar för investerings- och planeringsfrågor.

VA-avdelningen tillsammans med Renhållningen, Fastighetsavdelningen och Gata/Park avdelningen från och med 2019-10-01 är en del av Tekniska Kontoret som leds av en Teknisk direktör. Inom Tekniska kontoret har VA-avdelningen ansvar för att verkställa det kommunala huvudmannaskapet i enlighet med LAV. I det ingår sammanfattningsvis:

- planering av VA-verksamheten, VA-utbyggnad och förnyelse av den allmänna anläggningen,
- framtagande av underlag för VA-verksamhetens finansiering,
- verkställande av utbyggnads- och reinvesteringsbeslut,
- förvaltning av den allmänna VA-anläggningen.

Norrtälje kommun är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i kommunen. Norrtälje kommun har sedan 2019-01-01 ansvar för administration, kundtjänst samt drift och underhåll av vatten- och avloppsverk, pumpstationer och vatten- och avloppsledningar inom Norrtälje kommun. Detta ansvar låg tidigare på en driftsentreprenör.

Viktiga händelser 2020

Stämningen

Driften av Norrtälje kommuns allmänna va-anläggning bedrevs mellan år 2001-2018 i entreprenadform. Den senaste entreprenaden, som pågick sedan 2014, avslutades i förtid i enlighet med gällande avtal per den 31 december 2018 och sedan den 1 januari 2019 bedrivs driften i förvaltningsform. Med anledning av att entreprenaden avslutades väckte den tidigare driftsentreprenören Veolia talan mot kommunen den 31 december 2018. Tvisten handläggs för närvarande av Norrtälje tingsrätt.

Bolagisering

I samband med att driftentreprenaden upphörde beslutades att Sweco skulle gå igenom och rekommendera Norrtälje kommun kring den form som den framtida VA-verksamheten borde bedrivas. En tydlig första rekommendation i denna rapport är att VA-verksamheten borde bolagiseras. Kommunfullmäktige den 2020-08-31 tog beslut att överföra VA och Renhållningsverksamhet till ett kommunalt bolag per den 2021-03-01. Verksamheten jobbar nu intensivt med verksamhetsövergång till bolagsform.

Otjänligt vatten i Rimbo-Rånäs

På morgonen 17/1 meddelade Synlab att man konstaterat 1 intestinal enterokock i ett prov taget på utgående vatten från Bergby. Verksamheten gick omedelbart ut med kokningsrekommendation via UMS Alert-systemet (SMS och mail till anslutna samt text på kommunens hemsida) i hela Rimbo- och Rånäs-området. Utökad antal vattenprover togs samma dag och på måndagen hade ”smittkällan” ringats in till att det sannolikt kommit in något i reservoaren i Bergby. Reservoaren förbikopplades omedelbart för att senare tömmas, rengöras och kloreras. Även vattentornet kopplades bort för att senare kloreras, tömmas och rengöras. Ett utökad antal vattenprover togs under perioden 17/1-26/1. Ändledningar (specifikt de med låg omsättning) i Rimbo och Rånäs med omnejd spolades för att ”hjälpa” omsättningen och spola bort ev. kontaminerat vatten. Vid arbeten med reservoaren i Bergby den 21/1 hittades två döda möss. Tre vattentankar placerades ut, två i Rimbo och en i Rånäs. Alla prover som togs i Rimbo/Rånäs från och med 23/1 är tjänliga, men p.g.a. mer än 48 timmas tid för analys och transport fick man inte resultaten förrän 26-27/1 och kokningsrekommendationen hävdades 27/1.

Gråsuggor i ledningsnät

I februari upptäcktes levande organismer i form av vattengråsuggor i samband med vattenmätarbyten. Från studier från bland annat Danmark vet man att det förekommer ett antal olika organismer i ledningsnäten. I Sverige har det sporadiskt rapporterats förekomst i olika delar av landet men inga studier finns ännu på svenska ledningsnät. SLU (Sveriges Lantbruksuniversitet) blev intresserade att inventera vilka arter som finns i Norrtälje kommuns ledningsnät. I samband med brandpostprovningar som gjordes i maj månad samlades det in prover som SLU inventerade med avseende på organismer. Dessa organismer har ingen negativ påverkan på vattenkvalitén.

Dricksvattensituation under sommaren

Vattenförbrukningen har under sommaren periodvis varit mycket hög. Det i kombination med kapacitetsproblem samt låga nivåer i vissa grundvattentäkter har gjort att Norrby, Söderbykarl, och Södersvik inklusive Riksviken en stor del av sommaren belagts med bevattningsförbud. Resterande områden har uppmanats att vara sparsamma med vatten. Det har visat sig inte ge något större effekt utan att hög respektive låg förbrukning mer kan hänvisas till varm eller kall väderlek och om det är mycket folk ute i sommarhusen. Det i

dagsläget är svårt att mäta effekten av den information VA går ut med och om den ger större genomslag i vattenförbrukningen.

Vi har under hösten sett att vattennivåerna i Grisslehamn inte återhämtat sig. Ett projekt för att säkra dricksvattenförsörjningen i kommunens norra delar pågår.

Mätarbyten

Den rutinmässiga byte av vattenmätare sker från och med 2020 i egen regi. Enligt plan skulle Norrtälje stad vara först ut att byta ca 700 mätare. Det blev inte många mätare bytta innan Corona pandemin kom och mätarbyten blev stoppade.

Pandemi

I mitten av mars har den administrativa personalen huvudsakligen jobbat hemifrån. Covid19 har inte påverkat sjukfrånvaro på VA-avdelningen negativt. Sjukfrånvaro under 2020 har varit till och med lägre än under 2019.

Förluster på fordringar på grund av konkurser orsakade av pandemin kommer inte påverka resultatet 2020 men kan ge större förluster under nästa år 2021.

Leveranserna från leverantörer tar i visas fall längre tid än vanligt pga att tillverkning i vissa länder har varit pausad ett tag. Ett investeringsprojekt blev försenat och blev något dyrare pga försenade leveranser som var orsakade av Covid19.

Arbete med ny taxekonstruktion för bruksavgifter

Kommunstyrelsekontoret har sedan 2016 arbetat med en översyn av bland annat konstruktionen av kommunens VA-taxa. Inriktningen i arbetet har varit att VA-taxans konstruktion ska följa gällande lagkrav och bli mer anpassad efter principerna i branschorganisationen Svenskt Vattens basförslag P96. Resultatet av arbetet med VA-taxan har implementerats succesivt. En delvis förändrad taxekonstruktion infördes i samband med VA-taxa 2019 (konstruktion av anläggningsavgifter). För 2021 har taxan även förändrats vad gäller bruksavgifterna. Beslut om ny taxekonstruktion för bruksavgifter togs av kommunfullmäktige 31 augusti 2020 och nivåerna beslutades 14 december 2020. Med en taxekonstruktion enligt basförslaget skapas förutsättningar för en mer rättvis fördelning avgifterna och tydligare tillämpning av taxan. Genom de genomförda förändringarna har kommunen nu en VA-taxa som motsvarar Svenskt Vattens basförslag P 96 och bedöms leva upp till vattentjänstlagens krav på skälig och rättvis avgiftsfördelning.

Kundrelationer

Under 2020 (2019) har 4228 (5336) kundärenden (samtal och e-post) till VA-avdelningen registrerats via Kontaktcenter (via kommunens växel), 32 % (29 %) av ärende besvarats av förvaltningen. Genomsnittlig handläggningstid hos förvaltningen har under året varit 1,33 (1,06) dagar.

VA-drift kundtjänst (direktnummer) har besvarat 6512 (6741) samtal under 2020 (2019). Direktkontakt med invånare sker i stor utsträckning ute i fält men det förs ingen statistik över det och är inte medräknad i statistiken ovan.

VA-plan, VA-översikt och VA-policy

VA-översikt och VA-policy för Norrtälje kommun beslutades av kommunfullmäktige i oktober 2019 (KF 201910-17 § 196). Arbetet med revidering av VA-plan pågick under hösten 2019 och en ny VA-plan 2020 beslutades av Kommunfullmäktige i maj 2020. De senaste åren har en revidering av VA-planen skett årligen. Under arbetet med VA-plan 2021 under hösten 2020 föreslogs en aktualisering av nuvarande VA-plan (2020) istället för årliga revideringar. Viktiga förändringar kommer belysas i en kompletterande bilaga. VA-plan 2020 bygger på ställningstaganden i VA-policyn och hänsyn till människors hälsa och miljön tas i de prioriteringar som görs.

VA-plan 2020 innehåller avsnitt om;

- Planering för allmänna VA-tjänster och planeringsförutsättningar
- Plan för den allmänna VA-anläggningen
- VA-försörjning utanför allmänt VA-verksamhetsområde
- Ekonomiskt hållbar utveckling
- Sammanfattning av åtgärder sedan VA-plan 2018

Bilaga 1. Åtgärdsbehov i den befintliga allmänna VA-anläggningen

Bilaga 2. VA-utbyggnadsplan i befintlig bebyggelse

Övrigt strategiskt arbete

VA-avdelningen har under 2020 deltagit i arbetet med FÖP Norrtälje, FÖP Rimbo, Vattenplan för Norrtälje kommun där avdelningen Planering och strategi på Kommunstyrelsekontoret är drivande. VA-avdelningen har också lagt ner mycket arbete i frågor gällande kommunens skyfallsplanering, dvs planering för hantering av kraftiga regn som inte inryms i den allmänna VA-anläggningen utan som måste hanteras genom höjdsättning och ytlig avrinning. Skyfall kräver en planering särskild från ordinarie VA-planering. Behovet av en tydlighet gällande ansvarsfördelning inom kommunen för skyfall och klimatanpassning är stort.

Kommunstyrelsen har beslutat att ställa sig bakom den regionala vattenförsörjningsplanen för Stockholms län med mål och strategier (RVP). Flera avdelningar inom kommunen ansvarar för olika av planens åtgärder. VA-avdelningen har ansvar för målen inom investeringar för robust dricksvattenförsörjning, skydd för vattenresurser, förnyelseplaner, nödvattenplan samt funktion och ansvar gentemot Norrvatten.

Kommunfullmäktige har antagit en strategi för nödvattenförsörjning och arbetet med att ta fram en nödvattenplan för kommunen pågår.

Arbetet med att Revaqcertifiera Norrtälje reningsverk, Lindholmen, är påbörjat.

Det är mycket viktigt att kommunens tillväxt i områden som är beroende av vatten och avlopp från den allmänna VA-anläggningen sker med hänsyn till tillgänglig kapacitet i den allmänna anläggningen. I Älmsta reningsverk måste belastningen (map tillskottsvatten) minskas kraftigt innan en utökning av VA-verksamhetsområdet är möjlig, annars riskeras brott mot kraven i reningsverkets tillstånd. Norrtälje reningsverk är nära kritiska linjen för tillståndet och det är väldigt viktigt att den sammantagna planerade belastningsökningen noga synkas mot tillgänglig kapacitet i verket. Mer info om nytt utökat tillstånd för Lindholmens reningsverk nedan, rubrik "Klimat och miljö".

Organisationsutveckling

I SWECO rapporten om framtida organisation: VA-utredning Norrtälje – Organisation (KS 2019-729) framgår det att VA-verksamheten behöver konsolideras. Ett större arbete med att tydliggöra organisationen på VA-avdelningen har pågått sedan slutet av 2019. Detta arbete har nu kommit till en punkt där en ändring av organisationen är genomförd. Målet har varit att förtydliga ansvaret inom avdelningen. Detta är en viktig del i att konsolidera verksamheten. Behovet identifierades i den rapporten (VA-utredning Norrtälje - Organisation) som Sweco tog fram ihop med att bästa framtida organisationsform skulle utredas. Konsolideringsarbetet är tillfälligt pausat på grund av bolagiseringsarbetet.

Verksamhetsutveckling

Under året har processkartläggningen för verksamhetsprocesser inom VA-verksamheten fortsatt och kommer fortsätta även löpande. Följande processer har sjuösatts under 2020:

- Process rapportering av abonnentens mätarställning (intelligent på sätt att den förs direkt in i fakturasystemet).
- Färdigställt flödet i servisprocessen i Barium där även driftsättning samt mätarrapport sker digitalt vilket involverar även tekniker ute i fält.
- Provkörning i Barium pågår av Behovsprocessen, delprocess av Analysera/prioritera.
- Process projektflöde kartlagt av 3 olika typer projekt verk, exploateringar och verksamhetsområde. Projektutbildning pågår.
- Bariumprocess Fakturera anläggningsavgift för utbyggt VO, driftsatt.
- Bariumprocess: Hantera kartbeställningar, driftsatt.
- SMS tjänst utveckla för att användas för samhällsviktig information.
- Projekt har startat upp under året för ekonomisk utfallintegration i Antura.

Klimat och miljö

Regeringen gav 2017 uppdrag om en översyn av kommunens skyldighet att ordna vattentjänster enligt 6 § Lagen om allmänna vattentjänster. Utredningen överlämnade sitt betänkande, Vägar till hållbara vattentjänster (SOU 2018:34), till regeringen i maj 2018. Betänkandet har varit på remiss och regeringen planerar lägga fram en proposition mars 2021. Propositionen kommer sannolikt att medföra viss förändring i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster och därmed kommunens arbete med VA-planering och VA-utbyggnad.

EU:s dricksvattendirektiv har omarbetats (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/2184) och de nya bestämmelserna ska nu införas i svensk lagstiftning. Beslutet vann

NORRTÄLJE KOMMUN

laga kraft strax efter årsskiftet 2020/2021 och nu följer en tidsfrist på två år för införandet i medlemslänternas lagstiftning.

Regeringskansliet har tillsatt en utredning som ska ge svar på hur införandet ska ske, vilka nya författningar som eventuellt behövs och vilka myndigheter som ska ha vilket ansvar. Utredningen ska vara klar i september 2021. I utredningens expertgrupp ingår representanter från olika myndigheter och organisationer, såväl som representanter från 10 kommuner, varav Norrtälje kommun är en. Genom att vi har en expert med i denna utredning får vi möjlighet att bidra med vår synvinkel på de möjligheter och utmaningar som det nya direktivet medför.

I tillståndsansökan för Lindholmens avloppsreningsverk utreds även recipientpåverkan och uppfyllelsen av miljökvalitetsnormerna för Norrtäljeviken. Länsstyrelsen i Stockholms län har i sitt yttrande avseende komplettering av Norrtälje kommuns ansökan krävt en komplettering med bland annat kompensationsåtgärder för att sänka belastningen av näringsämnen till Norrtäljeviken. Med anledning av detta krav har en förstudie påbörjats att aluminiumbehandla sjöarna Gillfjärden och Lommaren. Dessa två sjöar ligger längst ner i de två stora tillrinningsområdena Broströmmen och Norrtäljeån. En aluminiumbehandling binder läckagebenägen fosfor till bottensediment och på så sätt minskas utsläppen av näringsämnen till Norrtäljeviken. I den vattenplan som kommer att fastställas 2021 planeras ytterligare åtgärder som bland annat anläggandet av våtmarker och dagvattenanläggningar för att få en långvarig och hållbar förbättrad vattenkvalitet i Norrtäljeviken.

Tillståndsärendet är inlämnat till Mark och Miljödomstolen och beslut kommer att meddelas 2021-02-18 klockan 13:30.

Portföljstyrning, driftsättning och slutrapportering av VA-projekt

Investeringsramen för 2020 för VA investeringar uppgick till 331,5 mnkr och utfallet blev 264,4 mnkr. Avvikelsen beror på förseningar i flertalet av investeringsprojekt samt att behovet av investeringar är mycket större än vad verksamheter hinner med.

Tabellen nedan visar den beslutade investeringsramen samt utfall under åren 2016-2020.

Tabell 1. Investeringsbudget och utfall.

År	Budget, mnkr	Utfall, mnkr	Avvikelse, mnkr	Avvikelse, %
2016	242,5	134,5	108,0	45%
2017	181,1	101,0	80,1	44%
2018	190,0	134,0	56,0	29%
2019	356,0	197,1	158,9	45%
2020	331,5	264,4	67,1	20%

Enligt kommunens reglemente skall investeringar slutrapporteras till beslutande instans. Följande projekt har slutrapporterats under året 2020:

- Grisslehamns vattenförsörjning

VA-avdelningen har under 2020 ekonomiskt aktiverat följande projekt, för vissa projekt återstår en del restpunkter samt övertagande av drift:

- Utbyggnad av det kommunala VA-ledningsområdet i Bergshamra by (sista etapp) är färdigbyggt och möjliggör anslutning av 52 fastigheter.
- Förnyelsearbete avseende infodring av avloppsledningsnätet i Grisslehamn är genomfört.
- Ombyggnationen för pumpstation P4 Norrtälje Hamn är färdigbyggt, slutfas pågår med kontroll av dokumentation och överlämning till drift.
- På Lindholmen avloppsreningsverk har mellansedimenteringsbassäng (biosedimenteringen) byggts ut, dåden är otillräcklig vilket gör att en del av flödet måste ledas förbi det biologiska steget. Projektet har godkänd slutbesiktning, det kvarstår restpunkter, överlämning till driften/mottagare samt slutrapport.
- Lindholmen avloppsreningsverks mottagning och hanteringen av slam från enskilda anläggningar har byggts ut för att öka kapaciteten. Projektet har en godkänd slutbesiktning. Beslutat i styrgrupp 2020-10-20 att utbyte av slamavvattning ej omfattas i detta projekt.
- I anslutning till det nya Brandstationen har det byggts nya ledningar, en ny pumpstation samt den nya och första vattenkiosken är nu öppen.
- Rimbo avloppsreningsverkets kväveringssteg har byggts ut för att gällande tillståndskrav avseende kväve och biologiskt syreförbrukande ämnen ska kunna efterlevas. Godkänd besiktning, kvarstår restpunkter, anmärkningar samt överlämning till driften/mottagare och slutrapport. Åtgärder kan göras efter godkännande av Länsstyrelsen år 2021 vilket påverkar utfallet av kostnaderna.
- Rimbo avloppsreningsverkets arbetsmiljöprojekt - Byggnader har byggts om pga undermålig ventilation som ger upphov till dålig lukt, dålig luftkvalité samt övertemperatur. Belysning och mekanisk rensutrustning uppdaterats och en

sandtvätt installerats mm. Kvarstår fortfarande åtgärder samt restpunkter, överlämning och slutrapport.

- Utökning av verksamhetsområdet för allmänna vatten- och spillvattentjänster och utbyggnad av det kommunala VA-ledningsnätet i Skebobruk för 38 fastigheter är klar, arbete med slutrapport pågår.
- Första delen av överföringsledning till Lommarstranden är byggt. Pågår utredning av släppunkt i närheten av Närheten.
- Ny tryckstegringsstation Bolkadalen har byggts (ersätter tryckstegring IP), provdrift utförd, vibrationsmätning kvarstår. Slutrapport kvarstår.
- Förnyelsearbete avseende infodringar på avloppsledningar i Södersvik har genomförts. Anslutningar kommer att infodras under 2021.
- Mätarbrunnar på Norrvattenledningen i Norrtälje har installerats.
- Akutåtgärder avseende infodring för förnyelse av delar av avloppsledningsnätet i Älmsta har genomförts. Investering för fortsatta arbeten som ska genomföras de kommande åren har godkänts.
- I projekt Norrtälje Hamn har ytterligare 1 kvarter kopplats till det kommunala VA-nätet och det berör fastighet Brädgården 1.
- Herrängs avloppsreningsverk är totalrenoverat.
- På Lindholmen är en ny byggnad med PIX-tank på plats, ett nytt och större barkfilter har byggts ut och internströmmar har separerats. Dessa arbeten är för att uppfylla arbetsmiljökrav samt krav för tillstånd.

Under året har följande projekt startats (ett politiskt beslut om investeringen är tagen):

- Exploatering Handelsmannen 1 - Förskola och äldreboende ska stå klar vår 2022. Projektering pågår för Gårdsgatan och Diamantgatan. Utredningar pågår för att lösa problem för befintliga VA-ledningar i gator runtom.
- Utredning Scada – Kartläggningar pågår av befintliga system samt sammanställning av dokumentation som behövs för utredning. Nya bilder till verken kan tas fram när alla PID är uppdaterade.
- Förstudie dricksvattenförsörjning norra kommundelen
- Exploatering Bålbroskogen – G/P är huvudprojektledare. Upphandling totalentreprenör pågår för 260 boenden.
- Rimbo ARV slamhantering – Ombyggnad för slamhantering, torrslamsilo samt septisk mottagning, projektet planeras starta upp 2021 och byggas 2022.
- Infodring Ekvägen i Hallstavik
- Älmsta ledningsnät etapp 2, syftar till att minska mängden tillskottsvatten och därmed belastningen på reningsverket. Arbetet sker enligt föreläggande från Länsstyrelsen.
- Exploatering Niord/Odengatan
- Fortsättning överföringsledning till Lommarstranden - Projektorganisation upphandlad. Inväntar investeringsbeslut för att kunna starta igång arbetet. Förhoppningsvis i mitten av januari 2021.
- Projektering verksamhetsområde Västernäs, Östernäs, Uppnäs, Lilltorp för vatten och avloppsledningar för 236 fastigheter.

- Överföringsledning Spillersboda-Håtö etapp 1 – Beslut togs för att tillsätta entreprenör i KF den 14 dec. Entreprenaden kommer pågå till Q4 2021 för 3,6km ledning till Håtö.
- Revidering och nya vattenskyddsområden

Andra större projekt som har pågått under 2020 men sträcker sig över flera år och fortsätter även efter 2020:

- Kapellskärs reningsverk utbyggnad från 1 900 till 15 000 p.e. Projektet börjar bli klar och skyddsronder och slutbesiktningar har pågått under december månad av projektet. Driftsättning och provkörning ska pågå under en 6 månaders period innan verket tas i drift skarpt.
- I Rimbo reningsverk pågår projekt för att bygga om rötgashanteringens kapaciteten i röt-kammaren ökas från 7000 pe till ca 13 000 pe. Biogashanteringens byggs om så att producerad biogas används för uppvärmning av verket istället för att facklas bort samt, ny mottagningsstation för externslam anläggs. Projektering slutförd, uppstart entreprenad planerat mars 2021.
- Lindholmen reningsverk 50 000pe. Förhandling med Mark- och Miljöödomstolen har genomförts för tillståndsansökan för utökning av reningsverket och miljökonsekvensbeskrivningen för reningsverk och tillhörande ledningsnät. Förberedande arbete pågår för att motta Mark- och Miljöödomstolens beslut på tillståndsansökan ursprungligen planerat i januari 2021 men blir försenat till februari 2021. Projektering är upphandlad och kommer att pågå under 2021 och delar av 2022. Målet är att ha det utbyggda 50 000pe-verket klart i början på 2025.
- Projektet för utbyggnad av VA-ledningar i Västanvik har tilldelat entreprenör. Byggstart planeras till februari 2021. Byggtid är 2,5år, och fastigheter kommer kunna ansluta till Kapellskärs ARV från och med 2024. Projektet har sedan beslutet 2012 om utbyggnad av verksamhetsområde stått stilla på grund av att avloppsreningsverket i Kapellskär inte haft kapacitet att ta emot spillvattnet.
- Scadasystemet, styr- och övervakningsutrustning. Ca 35 pumpstationer har fått nya styrskåp. Då minst hälften av VA-anläggningar inte har rätt förutsättningar att anslutas till ett modernt SCADA-system skulle endast de moderna anläggningarna kunna anslutas. Tydliga kravspecifikationer ska tas fram för att samtliga av VA-anläggningar ska kunna anslutas till SCADA-system. Övriga skåp är unika och måste avropas efter noggrann projektering. Projektet har fått beslut om utredningspengar.

Det finns ytterligare flertalet andra projekt men alla beskrivs inte här.

Verksamheten jobbar just nu även med dessa förstudier där politiska beslut om investeringsmedel är ännu inte tagna:

- Rensutrustning i Hallstaviks avloppsreningsverk – Investeringsbeslut om projekteringspengar är beslutad. Projektet är för att säkerställa drift med utbyggnad, utrustning samt redundans i anläggningen.
- Drottning vattenverk vattenförsörjning utreda hur vattenförsörjningen kan lösas på bästa sätt. Projektet handlar om säker vattenleverans till Drottningdal och utredning av verken.
- Verksamhetsområde Åkerö – utbyggnad av verksamhetsområde med Va-ledningar för 205 fastigheter i Åkerö. Utbyggnaden ska vara klar Q4 2022 –Q1 2023.
- Rimbo-Bergby reservvattenverk –att säkra reservvattenförsörjningen till Rimbo vid ett bortfall av vattenförsörjningen från Norrvatten.

NORRTÄLJE KOMMUN

- Utredningar avseende uppskattning av kostnad för att renovera taket på Norrtälje vattentorn samt uppskattad kvarvarande livslängd har gjorts. Fortsatt arbete blir att utreda om och i så fall när det är lämpligt att bygga ett nytt vattentorn.
- Hallstaviks personalbyggnad – Utredning har påbörjats med förberedelse för ny personalbyggnad i Hallstavik. Den gamla personalbyggnaden är olämplig och kommer ej kunna vara kvar. Investeringsbeslut ska lämnas in i februari.
- Utredning av nödvändiga kapacitetshöjande åtgärder i ledningsnätet för att möjliggöra avledning av spillvatten från framtida Övre Bryggårdsgärdet mfl detaljplaneområden till Lindholmens reningsverk

Nyckeltal och måluppföljning

Kundnöjdhet

NKI-undersökning gällande vatten och avlopp har genomförts varje år sedan 1999 (med undantag av år 2000 och år 2018). Resultatet från 2020 års undersökning är det näst högsta som någonsin varit under dessa två decennier. Merparten av abonnenterna är alltså nöjda med sina VA-tjänster.

Tabell 2. NKI för VA-verksamheten i Norrtälje kommun de senaste 10 åren.

Index	2020	2019	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Kvalitet på vattnet	82	84	79	76	68	64	72	71	71
Vattenverk	83	84	81	79	71	66	73	72	72
Avloppsverk	81	80	80	78	76	74	78	80	77
Sammanfattande värde/NKI	82	83	80	77	72	68	74	74	73

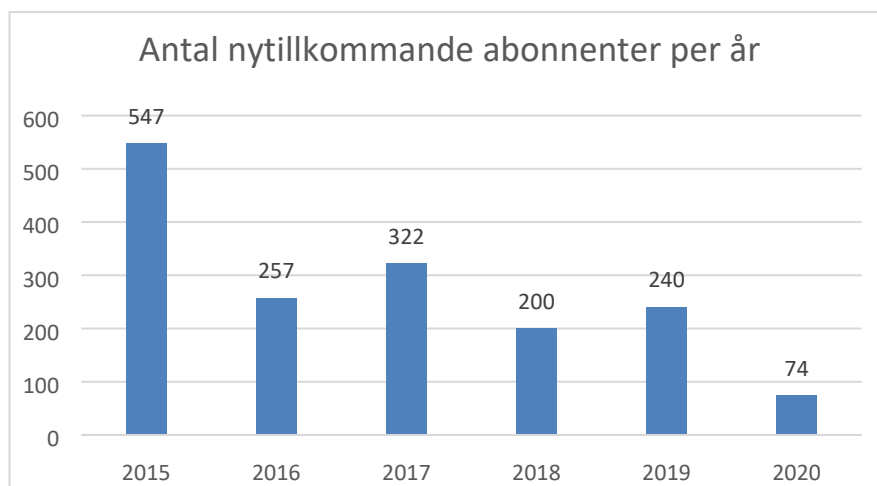
År 2018 genomfördes ingen NKI-undersökning bl.a. på grund av otydligheter kring GDPR samt upphandling med ny leverantör.

Nya kunder

– faktiskt anslutna till den allmänna anläggningen

Det är i dagsläget svårt att räkna totalt antal personer som brukar den allmänna VA-anläggningen. Antalet abonnemang visar antalet mätpunkter, vilket dock medför att samfälligheter och flerbostadshus endast räknas som en mätpunkt.

Under 2020 tillkom 74 nya abonnenter, Figur 1.

Figur 1. Antal nytillkommande abonnenter per år

NORRTÄLJE KOMMUN

Tabell 3. Antal abonnenter, LTA-anläggningar, vattenläckor, avloppsstopp, översvämningar, mängder distribuerat och försålt vatten samt renat avloppsvatten under perioden 2016-2020.

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal abonnenter	9 017	8 943	8 703	8 503	8 181
Antal LTA-anläggningar, st	1 262	1 232	1 192	1 080	838
Vattenläckor, st	27	38	14	19	23
Avloppsstopp, st	51	37	29	42	44
Översvämning, st	4	7	1	2	12
Distribuerat vatten, tm³	2 932	2 958	2 944	2 832	2 877
Försålt vatten, tm³	2 406	2 315	2 288	2 197	2 207
Renat avloppsvatten, tm³	5 112	6 482	5 050	5 387	5 115

2020 (2019) distribuerades dricksvatten till och/eller avloppet tas omhand från totalt 9017 abonnenter (8 943),

Tabell 3. Mängd försålt vatten ökade till 2 406 tm³ (2 315).

År 2020 minskade mängden renat avloppsvatten till 5 112 tm³ (6 482). Minskningen beror på år 2020 var ett torrare år än år 2019, som var ett ovanligt regnigt år. Mindre nederbörd innebär mindre tillskottsvatten till reningsverken.

Tabell 4. Redovisning av skillnader i vattenförbrukning under åren 2016-2020

Hela kommunen	2020	2019	2018	2017	2016
Distribuerad vattenmängd egna VV, tm³	649	693	673	627	682
Distribuerad vattenmängd Norrvatten, tm³	2 284	2 266	2 276	2 205	2 195
Total distribuerad vattenmängd, tm³	2 933	2 958	2 948	2 832	2 877
Debiterad vattenmängd, tm³	2 406	2 315	2 288	2 197	2 207
Vatten i egen verksamhet, tm³	91	62	62	75	65
Odebiterad vattenmängd inklusive utläckage och spolningar, tm³	435	581	598	560	606
Odebiterad vattenmängd, % av distribuerad vattenmängd	14,8%	19,6%	20,3%	19,8 %	21,05 %
Förändring mellan åren	-4,8%	-0,7%	+0,5%	-1,3 %	-1,63 %

Anläggningar – gränsvärden och riktvärden

Avloppsreningsverk

Samtliga gränsvärden för avloppsreningsverken har klarats för år 2020. En del riktvärden (på kvartalsbasis) har överskridits under året. Däribland kan nämnas Rimbo avloppsreningsverk som under året har genomgått en ombyggnation. Ombyggnadsarbetena medförde svårigheter att klara utsläppsvärdena under våren, något som även slog igenom på årsmedelvärdet för BOD₇ (biologiskt nedbrytbart material). Gränsvärdet för BOD₇ (på årsbasis) för Rimbo reningsverk år 2020 kunde ändå klaras.

Ett annat verk som har svårt att klara sina riktvärden är Nysättra avloppsreningsverk som har krav på minst 90% reduktion av BOD₇ och totalfosfor. I och med den stora mängden tillskottsvatten i Nysättra är inkommande halter ofta så pass låga att det är svårt att rena vattnet till 90%.

Vattenverk

På vattenverkssidan var antalet provresultat med resultat ”Tjänligt med anmärkning” 2020 16,9 % (mikrobiologi) och 25,8 % (kem). Tre dricksvattenprov på kommunens vattennät under 2020 visade på otjänlig kvalitet med avseende på nickel (1 prov), koliforma bakterier (1 prov) samt intestinala enterokocker (1 prov).

I VA-planen är ett flertal projekt medtagna som skall bidra till att höja kvalitén på dricksvattnet i kommunen, men dessa har inte genomförts under perioden. Projekten fokuserar på förbättringar i processerna, men också i något enskilt fall innebär detta att man behöver stänga ner någon vattentäkt och bygga en ledning från ett närliggande vattenverk och vattentäkt. Mer än hälften av anmärkningar från kommunens egna vattenverk avser Hallstaviks vattenverk, de båda vattenverken i Drottningdal och Blidö vattenverk. Alla fyra använder råvatten med dålig kvalitet som bidrar till prover med anmärkning. För de två vattenverken i Drottningdal har det genomförts en förstudie för att undersöka möjligheten att stänga dem och förse abonnenterna med vatten från Norrvatten istället. För Blidö har en förstudie avseende att använda havsvatten istället för grundvatten utförts. Hallstaviks vattenverk har nästan all betänklig teknik för vattenrening men eftersom råvattnet är av låg kvalitet är det inte alltid tillräckligt

Hållbarhetsindex

Branschorganisationen Svenskt Vatten genomför årligen en undersökning av hållbarhetsindex. Den visar att status på de kommunala vatten- och avloppstjänsterna i Sverige är relativt bra idag, men för att säkerställa bra och kvalitativt vatten och avlopp även i framtiden behöver många kommuner öka sin kapacitet för långsiktig planering samt öka investeringarna i de befintliga anläggningarna. Svenskt Vatten anser att detta är en viktig slutsats från undersökningen i hållbarhetsindex och att fler VA-organisationer måste gå från driftsfokus till framtidsfokus.

Kommunala VA-organisationer, framförallt mindre, måste få möjlighet att förbättra sin organisation och stärka sina resurser för att de i framtiden – på 10-20 års sikt, ska kunna fortsätta leverera kvalitativa vatten- och avloppstjänster. Den största utmaningen ligger i att upprätthålla och förbättra anläggningens status.

Hållbarhetsindex utgår ifrån 14 parametrar. Under varje parameter ligger i sin tur ett antal frågor. Frågorna ger upphov till ett färgindex grönt (bra), gult (bör förbättras) eller rött (måste åtgärdas) och parametrarna värderas utifrån samma färgindex genom en sammanvägning av underliggande frågor. Norrtälje kommuns resultat framgår av Tabell. Eftersom hållbarhetsindex ska användas som ett verktyg för det kontinuerliga

förbättringsarbetet på flera års sikt motsvarar kravet för grönt inte var man måste vara idag, utan var kommunerna bör vara om 5-10 år. På Svenskt Vattens hemsida finns mer information om verktyget.

Tabell 5. Resultat Hållbarhetsindex 2016-2020

	Hållbara tjänster för brukare							Miljömässig hållbarhet			Hållbara resurser			
	Hälsomässigt säkert vatten	Vattenkvalitet	Leveranssäkerhet	VA-planering	Klimatanpassning och översvämningsssäkerhet	Nöjda brukare	Kommunikation	Hushållning med ändliga resurser	Hushållning med energi	Miljökrav uppfylls	Vattentillgång	VA-anläggningens status	Driftstabilitet	Personalresurser och kompetens
2016	Red	Red	Red	Yellow	Red	Green	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Red	Red	Yellow	Red
2017	Red	Red	Red	Yellow	Red	Green	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Red	Red	Yellow	Red
2018	Red	Red	Red	Yellow	Red	Green	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Red	Red	Yellow	Red
2019	Red	Red	Red	Yellow	Red	Green	Yellow	Red	Red	Yellow	Red	Red	Yellow	Yellow
2020	Red	Red	Red	Green	Red	Green	Yellow	Red	Yellow	Green	Yellow	Red	Red	Yellow

Norrtälje kommuns resultat i Hållbarhetsindex visar att det krävs åtgärder inom flertalet områden för att uppnå en bra hållbarhet inom VA-verksamheten. En viss förbättring har skett den senaste tiden men mer arbete måste göras. Uppföljning av hållbarhetsindex görs på ledningsnivå.

Inplanerade åtgärder som ytterligare kommer att förbättra hållbarhetsindex är genomförande av mikrobiologisk barriäranalys (MBA) för samtliga dricksvattenverk samt regelbundna krisövningar för hela eller delar av VA-organisationen.

Personal

Tabell 6. Personal VA-avdelningen 2019-2020

2020 (2019)	Antal personer	Antal årsarbetare
VA-avdelningen	89 (87)	81 (80)

Under året har 7 nya personer börjat på avdelningen och 4 har slutat.

Rekryteringar:

- 1 projektledare, 1 projektledare/utredare, 2 drifttekniker, 1 koordinator, 1 el- och automationsingenjör, 1 ingenjör.

Avslutade fasta anställningar:

- 1 ingenjör, 1 administratör, 1 projektledare, 1 koordinator.

Det saknas fortfarande viss personal som behövs i organisationen och rekrytering av dessa kommer att ske under 2021. Rekrytering av medarbetare med relevant arbetslivserfarenhet är fortsatt en kritisk framgångsfaktor.

Sjukfrånvaron ligger lågt under 2020 med en ackumulerad frånvaro på 2,7 %. Kommunens snitt ligger på 7,4 %. Sjukfrånvaro under 2020 i jämförelse med föregående år 2019 har till och med minskat då ackumulerade värdet låg på 4,4%. Stor andel medarbetarna har kunnat jobba hemifrån under pandemin och kunnat hålla sig friska.

Sedan 2015 görs en intern enkätundersökning gällande psykosocial arbetsmiljö. År 2020 genomfördes ingen undersökning på grund av det genomfördes flertalet undersökningar i kommunen. Undersökningen sker normalt varje år och ligger till grund för delar av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Inom VA har en lokal samverkan kring arbetsmiljöfrågor med likande ansvar som skyddskommitté bildats och första mötet genomfördes i slutet av 2019. Även kommunen gör årligen Hållbart medarbetarengagemans mätning. Svansfrekvensen i mätningen 2020 var 94% och 65% av svaren positiva, 22% neutrala och 13% negativa. Med ett medelvärde på 3,78 av 5.

Diskussioner för att följa upp och säkerställa att lokalfrågan kring VA drift och kontor har fortsatt. Ingen slutlig lösning på lokalfrågan för driften finns, men det jobbas med förslag för Norrtälje och Hallstavik. Detta har identifierats som brister i arbetsmiljöarbetet.

Ekonomiskt resultat

Tabell 7. Resultaträkning, totalt.

Resultaträkning, totalt tkr	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse, tkr	Avvikelse, %	Utfall 2019	Ökning, %
Intäkter	201 378	206 914	5 536	2,7%	187 671	10,3%
Kostnader	200 078	198 762	1 316	0,7%	192 897	3,0%
Netto	1 300	8 152	6 852		-5 226	
Skattefinansiering	2 950	2 950	0		2 950	
Resultat	4 250	11 102	6 852		-2 276	

Resultatet för VA-verksamhet 2020 landar på 11 102 tkr med en avvikelse mot budget på 6 852 tkr. Efter årets resultat kommer det ackumulerade överskottet vara 14 597 tkr (överskotten från år 2015, 2016 och 2020). Överskott och underskott i VA-verksamheten ska jämnas ut inom tre års period.

Skattefinansiering om 2 950 tkr finansierar inte den ordinära VA-verksamhet men är särskilda beslut som finansierar sådant som inte ska taxefinansieras:

- 950 tkr avser utvecklingstjänst/VA-planarbete (årligen)
- 500 tkr avser skötsel av brandposter (årligen)
- 1500 tkr avser Hamnenprojektet (i 12 år)

Tabell 8. Investeringar och anläggningsavgifter

tkr	2020	2019	2018	2017	2016
Investeringar	264 431	198 386	133 996	101 042	134 542
Anläggningsavgifter	41 649	44 535	41 186	86 256	54 658

Under året har investeringarna uppgått till 264,4 mnkr och fastighetsägare har fakturerats anläggningsavgifter med 41,6 mnkr, Tabell 7.

Förutom olika investeringsprojekt söker VA-verksamheten varje år investeringsmedel för kommande kostnaderna för nya serviser samt mindre investeringar i befintlig VA-anläggning. Anslaget möjliggör rationell hantering av dessa typer av åtgärder löpande i ledningsnät, vattenverk, reningsverk eller andra tillhörande anordningar.

Tabell 9. Investeringar i serviseanslutningar och mindre investeringar.

tkr	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse
Anslutningar/serviser	14 000	13 267	733
Mindre investeringar	19 950	20 175	-225

Volymen av mindre investeringar har ökat på grund av att fler åtgärder räknas nu som mindre investering (komponentbyte) istället för att finansieras från driftbudgeten. Även ambitionen i verksamheten har ökat för att åtgärda det eftersatta underhållet.

Resultaträkning

Tabell 10. Resultaträkning VA-verksamheten.

	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse	Utfall 2019
Brukningsavgifter	163 100	166 643	3 543	151 307
Slamintäkter	12 600	12 484	-116	12 589
Dagvatten	1 550	1 550	0	1 550
Anläggningsavg, 10%	5 600	4 164	-1 436	4 453
Anlägg.n.avg per	10 800	11 137	337	10 215
Ränta ⁴	7 350	7 532	182	7 000
Övriga intäkter	378	3 404	3 026	557
Summa intäkter	201 378	206 914	5 536	187 671
Norrvatten	9 064	8 713	351	8 782
Personal, inkl ersätt.	64 032	61 230	2 802	55 613
Tidskrivning i investeringsprojekt	-20 530	-20 053	-477	-15 725
Underhåll	18 869	18 036	833	17 835
Elkostnader	10 000	9 810	190	7 926
Slamkvittblivning	5 800	6 027	-227	5 672
Övriga driftkostnader	19 811	20 515	-704	29 662
Ränta ⁴	24 130	23 046	1 084	21 202
Avskrivning ³	46 930	46 406	524	39 622
Övriga kostnader ²	21 972	25 032	-3 060	22 308
Summa kostnader	200 078	198 762	1 316	192 897
Nettokostnader	1 300	8 152	6 852	-5 226
Skattefinansiering ¹	2 950	2 950		2 950
Till/Från skuld till taxekollektivet	4 250	11 102		-2 276

Resultatet för VA-verksamhet 2020 landar på 11 102 tkr med en avvikelse mot budget på 6 852 tkr. Efter årets resultat kommer det ackumulerade överskottet vara 14 597 tkr (överskotten från år 2015, 2016 och 2020). Överskott och underskott i VA-verksamheten ska jämnas ut inom tre års period. VA-verksamheten under åren 2017-2019 gick med underskott och år 2020 budgeterades med avsikt ett överskott för att finansiera underskotten som planeras de kommande åren 2021 och 2022, orsakad av de ökade drift- och kapitalkostnaderna när framför allt det nya Kapellskärs reningsverk byggs klart.

Intäkterna avviker mot budget med +5 536 tkr. De totala intäkterna 2020 i jämförelse med år 2019 har ökat med 10,3%, motsvarande 19 243 tkr. Intäkterna från bruksavgifterna ökade med 10,1 % där taxeökningen står för ca 6% resten orsakats av nya kunder och högre vattenförbrukning.

Intäkterna från anläggningsavgifterna 2020 som bokförs direkt på resultatet blev lägre med -1 436 tkr framförallt på grund av att några kvarter i Hamnen blev inte anslutna 2020 samt anslutningsgraden i Sika och Mellingeholms industriområden är lägre än budgeterat. Högre intäkter från bruksavgifterna med +3 543 tkr som huvudsakligen beror på vattenavläsningar som resulterade i högre intäkter i december (troligen blev vattenförbrukningen högre på grund av pandemin då fler har spenderat mer tid hemma).

Ökningen för övriga intäkter förklaras med efterdebiteringar av arrenden för antenplatser på vattentorn samt intäkter från försäljning av bilar vid byte till nya bilar, stadsbidrag för sjuklöner samt vidarefakturerings av vissa kostnader.

De totala kostnaderna avviker mot budget med +1 316 tkr. De totala kostnaderna 2020 i jämförelse med år 2019 har ökat med 3%, motsvarande 5 865 tkr. Den större ökningen är för kapitalkostnaderna med 14%, motsvarande 8 628 tkr.

De större avvikelserna på kostnadssidan är framförallt för personalkostnaderna med +2 802 tkr på grund av vakanta tjänster som påverkar även lägre tidsredovisning i projekt med -477 tkr. Lägre kapitalkostnader med +3 331 tkr beror på förseningar i aktiveringar av projekt. Verksamheten har gjort utrangering av vissa äldre investeringar motsvarande -1 723 tkr som inte var budgeterad. Även vissa rättelser i äldre projekt har gjorts för kostnaderna som inte anses få belasta projekten motsvarande -772 tkr. Det blev högre kostnader för juridiska konsulter med -1 780 tkr med anledning av Veolia stämning. Lägre kostnader blev för underhållet med +833 tkr och kan förklaras att fler reinvesteringsjobb görs samt även lägre kostnader för spolning och filmning av ledningar med +1 224 tkr på grund av de planerade åtgärderna har inte kunna utföras av entreprenör. De kostnaderna som uppskattades för lågt i budgeten är kostnaderna för fordon för bland annat inlöse av gamla fordon samt dubbla kostnader under utbytestiden (dessa kostnader dok täcks av försäljningsintäkterna), kemikaliekostnader som kan kopplas till högre vattenförbrukning, skötsel av dagvattenanläggningar.

Arbete med skyfallsärenden från skyfallet år 2016 fortgår och regressutbetalningarna hittills har gjorts till försäkringsbolag och privatpersoner om 4 604 tkr och det uppskattas återstå regresser om ca 2 409 tkr. År 2016 reserverades medel för dessa typer av kostnader och år 2019 reserverades ytterligare medel. Summeringen 2020 visar att reservationerna var högre än kraven och 647 tkr har förts tillbaka till verksamheten.

Risker och osäkerhet. Veolia har stämt kommunen och det finns stor osäkerhet vilka kostnader som kommer att drivas i samband med stämningen.

Balansräkning
Tabell 11. Balansräkning VA-verksamheten.

BALANSRÄKNING, tkr	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR					
Nyttjanderätt Norrvatten	264 776	266 605	268 434	270 265	255 002
Summa immateriella anläggningstillgångar	264 776	266 605	268 434	274 463	255 002
Distribution Vatten	464 605	436 206	430 510	396 472	329 157
Avledning Avlopp	1 139 839	950 586	770 807	722 559	737 657
Avledning Dagvatten	61 126	56 051	38 377	32 671	17 334
Summa materiella anläggningstillgångar	1 665 570	1 442 844	1 239 694	1 151 702	1 084 148
VA-lån	6 340	7 160	6 840	6 765	7 296
Kundfordringar	47 004	48 732	50 132	54 073	49 486
Övriga fordringar	2 535	2 982	4 733	4 262	8 628
Summa omsättningstillgångar	55 879	58 874	61 705	65 100	65 410
SUMMA TILLGÅNGAR	1 986 225	1 768 323	1 569 833	1 491 265	1 404 560
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Skuld till VA-kollektivet	14 597	3 495	5 771	9 886	9 886
Ansvarsförbindelse Norrvatten					248 109
Långfristiga skulder	1 443 424	1 259 091	1 110 047	1 061 959	798 237
Förutbetalda anläggningsavgifter	496 901	470 553	440 685	413 096	344 047
Övriga kortfristiga skulder	955	686	447	268	71
Övriga Interimsskulder	30 348	34 498	12 883	6 056	4 210
Summa skulder	1 986 225	1 768 323	1 569 833	1 491 265	1 404 560
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 986 225	1 768 323	1 569 833	1 491 265	1 404 560

Materiella anläggningstillgångar
Tabell 12. Materiella anläggningstillgångar.

Utgående balans, tkr	2020	2019	2018	2017	2016
VA-verksamhet	7 803	6 381	4 094	2 264	2 313
Produktion vatten	11 373	10 809	11 628	9 673	10 212
Tryckstegring och högreservoar*	11 579	9 423			
Distribution vatten	432 030	409 064	414 788	384 535	316 633
Brandposter och dammluckor*	1 820	530			
Avledning avloppsvatten	651 233	630 125	557 765	523 156	581 121
LTA-pumpar	15 230	16 269	17 748	17 823	12 504
Rening avloppsvatten	373 838	229 274	149 200	141 600	114 544
Pumpning avloppsvatten	97 190	73 168	37 854	30 659	16 424
Slamhantering	2 348	1 750	2 002	2 255	2 507
Avledning dagvatten	46 790	43 519	38 153	32 671	17 334
Rening dagvatten**	14 336	12 532	224		
Scada***			6 238	7 067	10 556
Summa	1 665 570	1 442 844	1 239 694	1 151 703	1 084 148

Anläggningsvärdet är inklusive pågående projekt.

* Från och med 2019 redovisas investeringarna i tryckstegring, högreservoarer, brandposter och dammluckor separat, 2018 och tidigare år ingår anläggningsvärdet i distribution vatten.

** Från och med 2018 redovisas värde för investeringar i reningen av dagvatten separat, 2017 och tidigare år ingår anläggningsvärdet i avledning dagvatten.

*** Från och med 2019 ingår Scada i respektive anläggningens värde.

Noter

¹ Ramtilldelning till VA-kollektivet

950 tkr – VA-utveckling, inkl. framtagning av VA-plan, årligen

500 tkr – drift och underhåll av brandposter, inkl. kapitalkostnader, årligen

1 500 tkr Finansiering Hamnen (DNR 2015-1076), per år under 2017-2028. På grund av förseningar i Hamnen projektet har inga investeringar aktiverats under 2017-2018 och därför inte belastat VA-ekonomi, inget finansieringsbehov fanns 2017-2018. Finansieringsbehovet har flyttats fram till åren 2019-2030.

² Principer för fördelning av gemensamma kostnader

Följande principer har använts för fördelning av kostnader avseende annan verksamhet inom kommunen.

Kostnad, tkr	2020	2019	2018	2017	2016
Kommunstyrelsen*	1 374	1 360	1 360	1 322	1 293
Redovisningstjänster	748	1 040	433	423	423
Kontaktcenter	614	608	608	595	566
Information- och kommunikation	370			342	332
Upphandling**	1 182	952	430	420	337
Samhällsbyggnadsled./Teknisk direktör	346	555	578	453	
Controller**	653	602	518	194	
Jurist***	819				
Bygg- och miljöavgifter	274	535	484	470	418
IT fiber anläggningar	1 200	1 195	750		
IT datorpaket, utskrifter, telefon**	3 343	3 241	1 470	1 236	1 129
Fordon och internservice**	178	241	92	19	19
Lokalvård**	290	237	76	73	42
Renhållningsavgifter anläggningar**	228	256			
Övrigt	207	220	173	12	179
	11 825	11 042	6 972	5 559	4 738

* Kommunledning, jurist, personal- och lönefunktion (2016 även kontrollertjänst)

** Ökningen 2019 beror på verksamhetsövergång av driftverksamhet i egen regi. Tidigare har denna kostnad varit en del av driftentreprenaden.

*** Kostnaden har tidigare redovisats som direkt lönekostnad.

³ Avskrivningar

	Avskrivningstid
Grövre överföringsledning	70 år
VA-ledningar, serviser	50 år
Vatten- och avloppsverk, pumpstationer	10-50 år (komponentavskrivning)
Dagvattenreningsanläggningar	33 år
Maskiner, LTA-pumpar, övervakning	10 år

⁴ Ränta

För år 2020 uppgår räntan till 1,5 %.

⁵ Norrvatten

Driftsättningen av Norrvattenledningen medförde att den preliminära anslutningsavgiften enligt avtalet med kommunförbundet reglerades, samt att nyttjanderätten för Norrvattenledningen togs in i balansräkningen som en immateriell anläggningstillgång. Avskrivningstiden för nyttjanderätten är 150 år.

Redovisningsprinciper

Periodisering

Kostnader och intäkter som hänförs till redovisningsåret har i allt väsentligt bokförts på rätt år. Det gäller till exempel leverantörsfakturor och utställda fakturor.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Avskrivningar

Avskrivningar sker linjärt, det vill säga med belopp som är lika stora för varje år under objektets beräknade livslängd. Avskrivningarna påbörjas vid tidpunkt för ianspråktagandet.

Anläggningsavgifter

Anläggningsavgifter periodiseras över den genomsnittliga livslängden på de anläggningar vars investeringskostnader anläggningsavgifterna är avsedda att täcka. Denna periodisering görs på 50 år. Den del som av anläggningsavgifterna som är avsedd att täcka direkta kostnader i samband med anslutning såsom utredning och administration periodiseras inte. Dessa direkta kostnader har bedömts utgöra 10 % av de totala anläggningsavgifterna.

Skuld till VA-kollektivet och överuttag ur VA-verksamheten

En allmän förutsättning för VA-verksamheten är kommunallagens självkostnadsbegrepp. I Vattentjänstlagen regleras att de avgifter som får tas ut av VA-kollektivet är endast de avgifter som täcker ”nödvändiga kostnader” för de levererade tjänsterna.